

Grozījumi:

16.12.2010. likums / LV, 205, 29.12.2010. / Stājas spēkā 01.01.2011.
29.03.2012. likums / LV, 59, 17.04.2012. / Stājas spēkā 01.05.2012.
Satversmes tiesas 06.12.2012. spriedums / LV, 194, 11.12.2012. / Stājas spēkā 11.12.2012.
19.09.2013. likums / LV, 194, 04.10.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
06.11.2013. likums / LV, 232, 27.11.2013. / Stājas spēkā 01.01.2014.
27.03.2014. likums / LV, 66, 02.04.2014. / Stājas spēkā 03.04.2014.
30.04.2015. likums / LV, 97, 20.05.2015. / Stājas spēkā 01.06.2015.
17.11.2016. likums / LV, 232, 29.11.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
08.12.2016. likums / LV, 254, 29.12.2016. / Stājas spēkā 01.01.2017.
07.12.2017. likums / LV, 253, 20.12.2017. / Stājas spēkā 01.01.2018.
25.10.2018. likums / LV, 225, 14.11.2018. / Stājas spēkā 28.11.2018.
05.12.2019. likums / LV, 251, 13.12.2019. / Stājas spēkā 27.12.2019.
30.01.2020. likums / LV, 24, 04.02.2020. / Stājas spēkā 05.02.2020.
09.07.2020. likums / LV, 138, 21.07.2020. / Stājas spēkā 01.08.2020.
09.12.2021. likums / LV, 239A, 10.12.2021. / Stājas spēkā 24.12.2021.
31.03.2022. likums / LV, 75A, 19.04.2022. / Stājas spēkā 20.04.2022.
15.09.2022. likums / LV, 181B, 19.09.2022. / Stājas spēkā 03.10.2022.
16.03.2023. likums / LV, 62, 28.03.2023. / Stājas spēkā 11.04.2023.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Atkritumu apsaimniekošanas likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1.pants. (1) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **atkritumi** — jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties;

2) **bīstamie atkritumi** — atkritumi, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus;

3) **sadzīves atkritumi** — nešķiroti atkritumi un dalīti savākti atkritumi no mājāsaimniecībām, tai skaitā papīrs un kartons, stikls, metāli, plastmasa, bioloģiskie atkritumi, koksne, tekstilmateriāli, iepakojums, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, bateriju un akumulatoru atkritumi, liela izmēra atkritumi, tostarp matračī un mēbeles, kā arī nešķiroti atkritumi un no citiem avotiem dalīti savākti atkritumi, kuru īpašības un sastāvs ir līdzīgs atkritumiem no mājāsaimniecībām. Par sadzīves atkritumiem neuzskata atkritumus no ražošanas, lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības, septiskajām tvertnēm un notekūdeņu kanalizācijas tīkla un attīrīšanas, tai skaitā notekūdeņu dūņas, nolietotus transportlīdzekļus vai būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumus;

4) **ražošanas atkritumi** — atkritumi, kas radušies ražošanas procesā vai būvniecībā;

4¹) **bioloģiskie atkritumi** — bioloģiski noārdāmi dārzu un parku atkritumi, mājstaimniecību, biroju, sabiedriskās ēdināšanas iestāžu (restorānu, ēdnīcu u. c.), vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības vietu pārtikas un virtuves atkritumi un citi tiem pielīdzināmi pārtikas rūpniecības uzņēmumu atkritumi;

4²) **pārtikas atkritumi** — visu veidu pārtika atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra regulas (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu 2. pantam, kas ir kļuvusi par atkritumiem;

4³) **būvniecības atkritumi** — atkritumi, kas rodas būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā;

5) **atkritumu valdītājs** — ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

a) ir atkritumu radītāja,

b) ir fiziskā vai juridiskā persona, kuras faktiskajā varā atrodas atkritumi;

6) **atkritumu radītājs** — ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultātā mainās atkritumu sastāvs vai īpašības;

7) **atkritumu apsaimniekošana** — atkritumu savākšana, šķirošana, uzglabāšana, pārvadāšana, reģenerācija un apglabāšana (tai skaitā sadedzināšana sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās bez enerģijas atgūšanas), šo darbību pārraudzība, atkritumu apglabāšanas vietu uzturēšana pēc to slēgšanas, kā arī atkritumu tirdzniecība un starpniecība atkritumu apsaimniekošanā;

8) **atkritumu savākšana** — atkritumu vākšana, arī atkritumu iepriekšēja šķirošana un glabāšana, lai tos nogādātu uz atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtām vai tādām iekārtām, kurās tiek veikta atkritumu sagatavošana reģenerācijai vai apglabāšanai;

9) **atkritumu dalītā savākšana** — atkritumu savākšana, atsevišķi nodalot atkritumus pēc to veida un īpašībām, lai veicinātu atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, kā arī reģenerāciju vai apglabāšanu;

10) **atkritumu poligons** — tāda speciāli ierīkota un aprīkota vieta atkritumu apglabāšanai uz zemes vai zemē, kur nodrošināti normatīvajos aktos noteiktie vides aizsardzības pasākumi;

11) **izgāztuve** — atkritumu apglabāšanas vieta, kas neatbilst poligona prasībām;

12) **atkritumu uzglabāšana** — atkritumu glabāšana tam speciāli piemērotās un aprīkotās vietās to turpmākai reģenerācijai vai apglabāšanai [izņemot īslaicīgu uzglabāšanu (mazāk par trim mēnešiem) to rašanās, šķirošanas un savākšanas vietās daudzumos, kas nerada kaitējumu videi vai draudus cilvēku veselībai];

12¹) **atkritumu šķirošana** — atsevišķu atkritumu veidu manuāla atdalīšana no kopējās atkritumu plūsmas atkritumu rašanās vietā, manuāla vai automatizēta atdalīšana no kopējās atkritumu plūsmas atkritumu savākšanas un šķirošanas vietās, kā arī atkritumu reģenerācijas un atkritumu apglabāšanas iekārtās;

13) **atkritumu reģenerācija** — jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai;

14) **atkritumu pārstrāde** — atkritumu reģenerācijas darbība, kurā atkritumu materiālus pārstrādā produktos, materiālos vai vielās atbilstoši to sākotnējam vai citam izmantošanas veidam, ietverot organisko materiālu pārstrādi un izņemot atkritumos esošās enerģijas reģenerāciju un tādu materiālu izgatavošanu, kuri tiks izmantoti par kurināmo vai izrakto tilpju aizbēršanai;

15) **atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai** — atkritumu reģenerācijas darbība, kurā par atkritumiem kļuvušu produktu vai tā sastāvdaļas pārbauda, tīra vai labo, lai varētu atkārtoti lietot bez turpmākas priekšapstrādes;

16) **atkārtota izmantošana** — jebkura darbība, kuras rezultātā produktus vai to sastāvdaļas, kas nav atkritumi,

izmanto vēlreiz tādā pašā nolūkam, kādam tie bija paredzēti;

17) **atkritumu apglabāšana** — jebkura cita ar atkritumiem veikta darbība, kas nav uzskatāma par atkritumu reģenerāciju, arī tad, ja šīs darbības sekundārais rezultāts ir vielu vai enerģijas iegūšana;

18) **atkritumu sagatavošana apglabāšanai** — reģenerējamu vai kompostējamu atkritumu, kā arī sadzīvē radušos bīstamo atkritumu atdalīšana pirms to apglabāšanas atkritumu poligonā;

19) **atkritumu tirgotājs** — jebkura persona, kas rīkojas savā vārdā, lai pirktu un pēc tam pārdotu atkritumus, arī tāda persona, kas nesāņem atkritumus turējumā;

20) **atkritumu apsaimniekošanas starpnieks** — jebkura persona, kas organizē atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu citu personu vārdā, arī persona, kas nesāņem atkritumus turējumā;

21) **atkritumu apsaimniekotājs** — komersants, arī atkritumu tirgotājs un atkritumu apsaimniekošanas starpnieks, kurš ir saņēmis attiecīgu atļauju atkritumu apsaimniekošanai šajā likumā vai normatīvajos aktos par piesārņojumu noteiktajā kārtībā;

22) **elektriskās un elektroniskās iekārtas** — iekārtas, ko darbina ar elektrisko strāvu vai elektromagnētisko lauku, un iekārtas elektriskās strāvas un elektromagnētiskā lauka ģenerēšanai, piegādei un mērīšanai, kas konstruētas izmantošanai ar spriegumu, kurš nepārsniedz 1000 voltu maiņstrāvai un 1500 voltu līdzstrāvai, un kas atbilst Ministru kabineta noteiktajām kategorijām;

23) **elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi** — elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas uzskatāmas par atkritumiem, ieskaitot visas to sastāvdaļas, detaļu blokus un palīgmateriālus, kuri ir attiecīgās iekārtas daļa brīdī, kad iekārta kļūst par atkritumu;

24) **mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi** — elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, kuri radušies mājsaimniecībā vai tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā, rūpniecībā, iestādēs un citur, ja tie īpašību un daudzuma ziņā pielīdzināmi mājsaimniecībā radītajiem elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. To elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus, kuras varētu izmantot gan mājsaimniecībā, gan arī citur, jebkurā gadījumā uzskata par mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem;

25) **elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu rašanās novēršana** — pasākumu kopums, kuru mērķis ir samazināt elektrisko un elektronisko iekārtu un tajos esošo materiālu un vielu daudzumu, kā arī kaitējumu, ko tie nodara videi;

26) **elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs** — jebkura persona, kas neatkarīgi no izmantotās tirdzniecības metodes, arī neatkarīgi no distances līguma atbilstoši normatīvajiem aktiem par distances līgumu:

a) savas saimnieciskās darbības ietvaros izgatavo elektriskās un elektroniskās iekārtas ar savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi vai uzdod konstruēt vai izgatavot elektriskās un elektroniskās iekārtas un pārdod tās ar savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi Latvijas teritorijā,

b) izmantojot savu nosaukumu (firmu) vai preču zīmi, savas saimnieciskās darbības ietvaros Latvijas teritorijā pārdod iekārtas, ko ražojušas citas personas, izņemot gadījumus, kad uz iekārtas ir arī izgatavotāja nosaukums (firma) vai preču zīme,

c) savas saimnieciskās darbības ietvaros pirmo reizi Latvijas tirgū dara pieejamas elektriskās un elektroniskās iekārtas no trešās valsts vai no citas Eiropas Savienības dalībvalsts, par samaksu vai bez samaksas piegādājot tās izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai,

d) veic savu saimniecisko darbību citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī un, izmantojot distances līgumu, pārdod Latvijā elektriskās un elektroniskās iekārtas tieši mājsaimniecībām vai tādiem lietotājiem, kas nav mājsaimniecības;

27) **elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs** — jebkura persona, kas savas saimnieciskās darbības ietvaros elektriskās un elektroniskās iekārtas dara pieejamas tirgū. Elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs vienlaikus var būt arī elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs šā likuma izpratnē.

28) **atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtas operators** — persona, kura apsaimnieko atkritumu

pārstrādes vai reģenerācijas iekārtu un kurai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par piesārņojumu ir izsniegta A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja;

29) **atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs** — publiskas personas, publiski privāta vai privāta kapitālsabiedrība, kas veic attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību deleģētos pārvaldes uzdevumus, īstenojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā un atkritumu apsaimniekošanas reģionālajā plānā noteiktos atkritumu apsaimniekošanas mērķus;

30) **nešķirotu sadzīves atkritumu apstrāde** — visas atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra veiktās darbības ar nešķirotiem sadzīves atkritumiem pēc to pieņemšanas apglabāšanai vai lai sagatavotu apglabāšanai vai reģenerācijai.

(2) Šajā likumā termini "publiskas personas kapitālsabiedrība", "publiski privāta kapitālsabiedrība" un "privāta kapitālsabiedrība" lietoti Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē.

(3) Šajā likumā termins "ražotāja paplašinātās atbildības sistēma" lietots Dabas resursu nodokļa likuma izpratnē.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014., 30.04.2015., 07.12.2017., 09.07.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

2. pants. Šā likuma mērķis ir noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, novēršot vai mazinot atkritumu rašanos, nodrošinot Latvijas teritorijā radīto atkritumu dalītu savākšanu, reģenerāciju un apglabājamo atkritumu apjoma samazināšanu, kā arī veicinot dabas resursu efektīvu izmantošanu, lai palielinātu Latvijas konkurētspēju un veicinātu pāreju uz aprītes ekonomiku.

(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

3.pants. (1) Šis likums neattiecas uz:

1) gāzveida emisijām atmosfērā;

2) oglekļa dioksīdu, kas uztverts un transportēts ģeoloģiskai uzglabāšanai un ģeoloģiski uzglabāts atbilstoši normatīvajiem aktiem par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu;

3) radioaktīvajiem atkritumiem;

4) nederīgām sprāgstvielām;

5) neizraktu zemi, arī piesārņotu augsni un būvēm;

6) nepiesārņotu augsni un citiem minerālresursiem, kuri izrakti būvniecības rezultātā un kurus to dabiskajā stāvoklī izmantos būvniecības procesā tajā pašā vietā, kur tie izrakti;

7) kūtsmēsliem, ja uz tiem neattiecas šā panta otrās daļas 2.punkts, salmiem un citiem dabīgiem nekaitīgiem lauksaimniecības vai mežsaimniecības izcelsmes materiāliem, ko izmanto lauksaimniecībā, mežsaimniecībā vai enerģijas ražošanā no biomasas, neapdraudot vidi un cilvēku veselību;

8) grunti, kuru pārvieto virszemes ūdeņos, lai kontrolētu ūdeņus un ūdensceļus, novērstu plūdus vai mazinātu plūdu, sausuma vai zemes meliorācijas ietekmi, ja grunts nav uzskatāma par bīstamu atbilstoši normatīvajiem aktiem par virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtību;

9) baterijām un akumulatoriem, ko izmanto iekārtās, kuras paredzētas valsts drošībai un kuras izmanto ieročos, munīcijā un militārajā aprīkojumā, kā arī iekārtās, kas paredzētas sūtīšanai kosmosā, izņemot ražojumus, kuri nav paredzēti konkrētiem militāriem nolūkiem.

(2) Šā likuma noteikumus nepiemēro, ja citos normatīvajos aktos atkritumu apsaimniekošanai ir noteikta cita kārtība un tā attiecas uz:

1) notekūdeņiem;

2) dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam un uz kuriem attiecas normatīvie akti par dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātiem produktiem, kuri

nav paredzēti cilvēku patēriņam, izņemot tos blakusproduktus, kas paredzēti sadedzināšanai, apglabāšanai poligonā vai izmantošanai biogāzes ražošanas vai kompostēšanas iekārtās;

3) dzīvnieku līķiem, ja dzīvnieki miruši citādā veidā, nevis tos nokaujot;

4) epizootijas uzliesmojumu likvidēšanas nolūkos nogalinātu dzīvnieku līķiem, no kuriem atbrīvojas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam;

5) atkritumiem, kuri radušies ģeoloģiskās izpētes, derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes un glabāšanas, kā arī karjeru izstrādes rezultātā un uz kuriem attiecas normatīvie akti par ieguves rūpniecības atkritumu apsaimniekošanu;

6) vielām, kuras paredzēts lietot kā barības sastāvdaļas atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija regulas (EK) Nr. 767/2009 par barības laišanu tirgū un lietošanu un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1831/2003 un atceļ Padomes direktīvu 79/373/EEK, Komisijas direktīvu 80/511/EEK, Padomes direktīvas 82/471/EEK, 83/228/EEK, 93/74/EEK, 93/113/EK un 96/25/EK un Komisijas lēmumu 2004/217/EK 3. panta 2. punkta "g" apakšpunktam un kuras nesastāv no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem vai nesatur tos.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012., 27.03.2014. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

4.pants. (1) Atkritumu apsaimniekošanu veic tā, lai neapdraudētu cilvēku dzīvību un veselību.

(2) Atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

- 1) radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī augiem un dzīvniekiem;
- 2) radīt traucējošus trokšņus vai smakas;
- 3) nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas;
- 4) piesārņot un piegružot vidi.

(3) Atkritumus, ja tie atbilst Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem par atkritumu stadijas izbeigšanu vai Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem par atkritumu stadijas izbeigšanu un ja no tiem ir iegūti materiāli, kuri tiks izmantoti galaprodukta ražošanai, uzskata par otrreizējām izejvielām. Ja atkritumu pārstrādes rezultātā rodas materiāls, kas nav uzskatāms par otrreizējo izejvielu, to uzskata par atkritumiem.

(4) Ja otrreizējās izejvielas tiek nogādātas apglabāšanai atkritumu poligonā vai ja šīs izejvielas nerealizē un uzglabā ilgāk par vienu gadu no saražošanas brīža, tās uzskatāmas par atkritumiem un apsaimniekojamās atbilstoši šā likuma prasībām. Kārtību, kādā atkritumu apsaimniekotājs uzskaita otrreizējās izejvielas, nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

5.pants. (1) Valsts pārvaldes iestādes, pašvaldības un atkritumu apsaimniekotāji, organizējot, plānojot un veicot atkritumu apsaimniekošanu, ievēro šādas prasības (turpmāk minētajā prioritārajā secībā):

- 1) novērš atkritumu rašanās cēloņus;
- 2) samazina radīto atkritumu daudzumu (apjomu) un bīstamību;
- 3) sagatavo atkritumus atkārtotai izmantošanai;
- 4) atkārtoti izmanto pienācīgi sagatavotus atkritumus;
- 5) veic atkritumu pārstrādi;
- 6) veic atkritumu reģenerāciju citos veidos, piemēram, iegūstot enerģiju;
- 7) veic atkritumu apglabāšanu tādā veidā, lai netiktu apdraudēta vide, cilvēku dzīvība un veselība;

8) slēdz izgāztuves saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas plāniem, kā arī nodrošina slēgto izgāztuvju un atkritumu poligonu rekultivāciju.

(2) Ministru kabinets, ja nepieciešams, nosaka tos atkritumu veidus, kuru apsaimniekošanā var neievērot šā panta pirmajā daļā minēto prasību prioritāro secību, pamatojoties uz produktu aprites ciklu, vispārējiem vides aizsardzības principiem un ievērojot attiecīgo atkritumu radīšanas un apsaimniekošanas vispārējo ietekmi uz vidi, cilvēku veselību, ekonomiku un sociālajiem apstākļiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. un 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

II nodaļa Valsts un pašvaldību institūciju kompetence

6.pants. Ministru kabinets nosaka:

1) atkritumu klasifikatoru un īpašības, kuras padara atkritumus bīstamus, un kritērijus blakusproduktiem;

1¹) kārtību, kādā piemērojami kritēriji blakusproduktiem un atkritumu statusa piemērošanas izbeigšanai;

2) kārtību, kādā iepērk un realizē melno un krāsaino metālu atgriezumus un lūžņus;

3) *(izslēgts ar 16.03.2023. likumu);*

4) kārtību, kādā savāc un apsaimnieko iepakojumu, kuram nepiemēro depozīta sistēmu un kuru pieņem tirdzniecības vietā vai speciāli izveidotā iepakojuma pieņemšanas punktā, un prasības komersantiem, kuri pieņem šādu iepakojumu;

5) atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu veidus, prasības atkritumu savākšanas un šķirošanas vietu, kā arī bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietu ierīkošanai un apsaimniekošanai;

6) ārstniecības iestādēs radīto atkritumu apsaimniekošanas prasības;

7) atsevišķas bīstamas ķīmiskās vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanas un marķēšanas prasības;

8) ierobežojumus atsevišķu bīstamu ķīmisko vielu izmantošanai iekārtās un produktos;

9) prasības sadzīves atkritumu savākšanai izmantojamo konteineru marķēšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012., 19.09.2013., 27.03.2014., 07.12.2017. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

7.pants. (1) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija:

1) organizē atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna izstrādi, kā arī koordinē tā īstenošanu;

2) sagatavo normatīvo aktu projektus atkritumu apsaimniekošanas jomā;

3) koordinē un organizē bīstamo atkritumu apsaimniekošanu saskaņā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem;

4) koordinē sadzīves atkritumu poligonu ierīkošanu;

5) izvērtē, vai sadzīves atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrāde un materiālu reģenerācija, kā arī sadzīves atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšana sasniedz noteiktos mērķus;

6) ja nepieciešams pagarināt termiņus šīs daļas 5. punktā minēto mērķu sasniegšanai, sagatavo attiecīgu plānu iesniegšanai Eiropas Komisijai. Ministru kabinets nosaka prasības šā plāna saturam, lai pagarinātu

termiņus atkritumu sagatavošanai atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas, kā arī sadzīves atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanas mērķu sasniegšanai.

(2) Valsts kapitālsabiedrība "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs":

- 1) organizē bīstamo atkritumu apsaimniekošanu saskaņā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem, ja bīstamo atkritumu valdītāju nav iespējams identificēt;
- 2) apkopo informāciju par atkritumu apsaimniekošanu;
- 3) organizē valsts nozīmes bīstamo atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un atkritumu poligonu ierīkošanu un apsaimniekošanu;
- 4) nodrošina ar atkritumu apsaimniekošanu saistītās informācijas sniegšanu sabiedrībai, kā arī Eiropas Savienības un starptautiskajām institūcijām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 30.04.2015. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

8.pants. (1) Pašvaldība:

- 1) savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ievērojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus, organizē šādu atkritumu apsaimniekošanu:
 - a) visi sadzīves atkritumi, tai skaitā sadzīvē radušies bīstamie atkritumi,
 - b) to būvdarbu veikšanas procesā radušies ražošanas atkritumi, uz kuriem neattiecas normatīvie akti par būvniecībā radušos atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtību (turpmāk — mājstaimniecībās radītie būvniecības atkritumi);
- 2) pieņem lēmumus par jaunu sadzīves vai ražošanas atkritumu savākšanas, dalītas vākšanas, šķirošanas, sagatavošanas pārstrādei un reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un infrastruktūras objektu, kā arī atkritumu poligonu izvietojumu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;
- 3) izdod saistošos noteikumus par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā, nosakot šīs teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās, prasības atkritumu savākšanai, arī minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai un uzglabāšanai, prasības liela izmēra atkritumu, sadzīvē radušos bīstamo atkritumu un mājstaimniecībās radīto būvniecības atkritumu apsaimniekošanai, prasības atkritumu dalītās savākšanas organizēšanai, arī šo atkritumu savākšanas biežumam, un kārtību, kādā veicami maksājumi par atkritumu apsaimniekošanu;
- 4) pieņem lēmumus par jaunu bīstamo atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu un atkritumu poligonu izvietojumu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;
- 5) var ieguldīt līdzekļus atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidē un uzturēšanā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;
- 6) organizē atkritumu dalītu vākšanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem;
- 7) uzrauga un kontrolē sadzīves atkritumu poligona slēgšanas, rekultivācijas, monitoringa un slēgta poligona uzturēšanas iemaksas un izmaksas pēc poligona slēgšanas;
- 8) pieņem lēmumu par attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā esoša sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotāja vai atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra veiktās pētniecības un attīstības darbības rezultātu atbilstību projekta mērķim — samazināt poligonā apglabājamo atkritumu daudzumu —, kā arī par rezultātu ieviešanas nepieciešamību, ja pašvaldība ir attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra kapitāla daļu turētāja;
- 9) patstāvīgi vai sadarbībā ar šā likuma 18. pantā noteiktajā kārtībā izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju un atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru veicina iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu rašanās novēršanā

un atkritumu šķirošanā, rīkojot izglītošanas pasākumus un atkritumu šķirošanu veicinošas kampaņas, kā arī atbalstot iedzīvotāju iniciatīvas.

(1¹) Atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra veiktās pētniecības un attīstības darbības rezultātu atbilstību projekta mērķim apstiprina, ja dalībnieku sapulces lēmumu par atbilstību pieņemšanas ne mazāk kā trīs ceturtdaļas no pašvaldībām, kuras ir attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra kapitāla daļu turētājas.

(2) Pašvaldība šā panta pirmajā daļā minētos saistošos noteikumus triju darbdienu laikā pēc to parakstīšanas rakstveidā nosūta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai atzinuma sniegšanai. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ne vēlāk kā divu nedēļu laikā no saistošo noteikumu saņemšanas dienas izvērtē šo noteikumu atbilstību normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem. Ja pašvaldības saistošie noteikumi atbilst normatīvajiem aktiem un plānošanas dokumentiem, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija par to informē attiecīgo pašvaldību.

(3) Ja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai ir iebildumi attiecībā uz šā panta pirmajā daļā minētajiem saistošajiem noteikumiem, tā nosūta attiecīgu atzinumu pašvaldībai. Pašvaldība saistošo noteikumu precizēto projektu nosūta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, pievienojot informāciju par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas atzinumā izteiktajiem iebildumiem, kuriem pašvaldība nepiekrīt.

(4) *(Izslēgta ar 16.03.2023. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 30.04.2015., 17.11.2016., 07.12.2017., 05.12.2019., 09.07.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

III nodaļa

Atkritumu apsaimniekošanas plāni un atkritumu rašanās novēršanas programma

9.pants. (1) Atkritumu apsaimniekošanu veic atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam. Atkritumu apsaimniekošanā ievēro atkritumu apsaimniekošanas reģionālos plānus un pašvaldību plānus, ja tādi ir apstiprināti.

(2) Ministru kabinets ar rīkojumu apstiprina atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu, kurā ir iekļauta atkritumu rašanās novēršanas valsts programma.

(3) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija kopā ar Ekonomikas ministriju izstrādā atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu, tai skaitā atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu.

(4) Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna un reģionālo plānu saturu, saskaņošanas, sabiedriskās apspriešanas, ieviešanas, novērtēšanas un pārskatīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(5) Ministru kabinets nosaka atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā ietveramos pasākumus atkritumu rašanās novēršanai un pasākumus, kas veicina atkritumu apsaimniekošanas darbību piemērošanu prioritārā secībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 30.04.2015. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

10.pants. (1) Ministru kabinets nosaka atkritumu apsaimniekošanas reģionus.

(2) Atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības izstrādā atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu. Atkritumu apsaimniekošanas reģionālais plāns stājas spēkā pēc tam, kad to apstiprinājušas visas atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošās pašvaldības. Pašvaldība lēmumu par atkritumu apsaimniekošanas reģionālā plāna apstiprināšanu 10 darbdienu laikā pēc tā pieņemšanas iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

(2¹) Ja kāda no atkritumu apsaimniekošanas reģionā ietilpstošajām pašvaldībām nepiekrīt apstiprināt šā panta otrajā daļā minēto atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu, tā izstrādā atkritumu apsaimniekošanas plānu savai administratīvajai teritorijai šā panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā, ņemot vērā normatīvo aktu prasības, kā arī atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un tā reģiona atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu, kurā atrodas pašvaldības administratīvā teritorija.

(3) Pašvaldība, ja nepieciešams, atbilstoši attiecīgajam atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam plānam

organizē sadzīves atkritumu apsaimniekošanas plāna izstrādāšanu savai administratīvajai teritorijai un apstiprina to. Pašvaldība lēmumu par sava atkritumu apsaimniekošanas plāna apstiprināšanu 10 darbdienu laikā pēc tā pieņemšanas iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 30.04.2015., 09.07.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

10.¹ pants. (1) Pašvaldības, izstrādājot atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu, tajā papildus normatīvajos aktos par atkritumu apsaimniekošanas valsts un reģionālajiem plāniem un atkritumu rašanās novēršanas valsts programmu paredzētajam attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas reģionu nosaka:

- 1) sadzīves atkritumu poligonus, kuros tiks turpināta sadzīves atkritumu apglabāšana, un sadzīves atkritumu poligonus, kuros sadzīves atkritumu apglabāšana tiks pārtraukta;
- 2) sadzīves atkritumu poligonu darbības noteikumus;
- 3) atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru skaitu;
- 4) pašvaldības, kuras piedalās katra atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra izveidē un darbībā.

(2) Pašvaldība, ievērojot normatīvo aktu par pašvaldībām un Valsts pārvaldes iekārtas likuma noteikumus, var deleģēt atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam centram šādus pārvaldes uzdevumus:

- 1) nodrošināt atkritumu apsaimniekošanas reģionālā plāna ieviešanu, ņemot vērā šajā likumā noteikto pašvaldību kompetenci atkritumu apsaimniekošanas jomā;
- 2) patstāvīgi vai sadarbībā ar attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldībām un šā likuma 18. pantā noteiktajā kārtībā izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju veicināt iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā, to rašanās novēršanā un samazināšanā, rīkojot izglītošanas pasākumus un atkritumu šķirošanu, to rašanās novēršanu un samazināšanu veicinošas kampaņas, kā arī atbalstot iedzīvotāju iniciatīvas;
- 3) apkopot un pēc pieprasījuma sniegt valsts un pašvaldību institūcijām informāciju par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā un katrā attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionālajā centrā ietilpstošajā pašvaldībā, lai izvērtētu atkritumu pārstrādes un atkritumu apglabāšanas samazināšanas mērķu izpildi.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

11.pants. (1) Atkritumu rašanās novēršana ir tādu pasākumu komplekss, kurus piemēro, kamēr viela, materiāls vai produkts nav uzskatāms par atkritumiem, un kuru piemērošanas rezultātā samazinās:

- 1) radītais atkritumu apjoms, tai skaitā produkta atkārtotas izmantošanas vai produkta ilgākas izmantošanas rezultātā;
- 2) radīto atkritumu negatīvā ietekme uz vidi, cilvēku dzīvību un veselību, kā arī personu mantu;
- 3) bīstamo vielu koncentrācija materiālos un produktos.

(2) Atkritumu rašanās novēršanas valsts programmā nosaka atkritumu rašanās novēršanas mērķus un pasākumus šo mērķu sasniegšanai. Ministru kabinets nosaka atkritumu rašanās novēršanas valsts programmas saturu, tās sabiedriskās apspriešanas, ieviešanas, novērtēšanas un pārskatīšanas kārtību, kā arī atkritumu rašanās novēršanas kvalitatīvos vai kvantitatīvos indikatorus.

(3) Ministru kabinets nosaka pārtikas atkritumu rašanās novēršanas programmas saturu un kārtību, kādā īsteno atkritumu rašanās novēršanas pasākumu monitoringu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

IV nodaļa

Atkritumu apsaimniekošanas atļaujas un pārbaudes

12.pants. (1) Atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem Valsts vides dienesta atļauju atkritumu:

- 1) savākšanai;
- 2) pārvadāšanai;
- 3) pārkraušanai;
- 4) šķīrošanai;
- 5) uzglabāšanai;
- 6) slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķirošanai.

(1¹) Pirms slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanas atkritumu apsaimniekotājs saskaņo šīs darbības ar zemes īpašnieku, uz kura zemes atrodas attiecīgā atkritumu izgāztuve, un ar pašvaldību, kuras administratīvajā teritorijā atrodas minētā izgāztuve.

(1²) Atkritumu apsaimniekotājs, lai saņemtu atļauju šā panta pirmajā daļā minētajām darbībām, kā arī atkritumu pārstrādei vai reģenerācijai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu, iesniedz Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu. Finanšu nodrošinājums ir kredītiestādes izsniegta pirmā pieprasījuma garantijas vēstule vai apdrošinātāja izsniegta apdrošināšanas polise, kurā ietverta apdrošinātāja neatsaucama apņemšanās izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību pēc Valsts vides dienesta pirmā pieprasījuma, kā arī šā pieprasījuma neapstrīdamība.

(1³) Atkritumu apsaimniekotājam finanšu nodrošinājums jāuztur spēkā visu atļaujas darbības laiku. Ja atļaujas darbības laikā atkritumu apsaimniekotājam nav spēkā esoša finanšu nodrošinājuma, atļaujas darbība tiek apturēta līdz attiecīga nodrošinājuma iesniegšanai Valsts vides dienestam.

(1⁴) Valsts vides dienests ir tiesīgs pieprasīt finanšu nodrošinājuma atlīdzību pilnā vai daļējā apmērā atkarībā no atkritumu apsaimniekotāja saistību izpildes. Saņemto atlīdzību Valsts vides dienests izlieto, lai segtu izdevumus gadījumos, kad atkritumu apsaimniekotājs:

- 1) atkritumus nav nogādājis tiem paredzētajā vietā un ir jānodrošina attiecīgo atkritumu savākšana, pārvadāšana, uzglabāšana vai pārstrāde;
- 2) atkritumus nav pārstrādājis vai reģenerējis noteiktā apjomā un ir jānodrošina to pārstrāde vai reģenerācija;
- 3) nav nodrošinājis slēgtas vai rekultivētas izgāztuves rekultivāciju pēc izgāztuves atrakšanas un atkritumu pāršķirošanas un ir jānodrošina teritorijas rekultivācija.

(1⁵) Finanšu nodrošinājuma apmēru nosaka, ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas, pārstrādes vai reģenerācijas darbības atļaujas veidu.

(1⁶) Valsts vides dienestam ir tiesības pieprasīt, lai finanšu nodrošinājuma sniedzējs izmaksā finanšu nodrošinājuma summu sešu mēnešu laikā pēc finanšu nodrošinājuma termiņa beigām, ja pamats izmaksai radies finanšu nodrošinājuma darbības laikā.

(1⁷) Ja atkritumu apsaimniekotājam ir izsniegtas vairākas atļaujas šā panta pirmajā daļā minētajām darbībām vai atkritumu pārstrādei vai reģenerācijai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu, tas var iesniegt Valsts vides dienestam vienu finanšu nodrošinājumu par to darbību, par kuru noteikts lielākais finanšu nodrošinājums. Valsts vides dienests ir tiesīgs pieprasīt finanšu nodrošinājuma atlīdzību pilnā vai daļējā apmērā atkarībā no atkritumu apsaimniekotāja saistību izpildes par jebkuru atkritumu apsaimniekotājam izsniegto atļauju šā panta pirmajā daļā minētajām darbībām vai atkritumu pārstrādei vai reģenerācijai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu, par kuru Valsts vides dienestam nav iesniegts atsevišķs finanšu nodrošinājums.

(1⁸) Finanšu nodrošinājumu nepiemēro:

- 1) biogāzes ražošanas vai kompostēšanas iekārtām, kuru operators biogāzes vai komposta ražošanai izmanto dzīvnieku izcelsmes blakusproduktus un atvasinātos produktus atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes

2009. gada 21. oktobra regulai (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ regulu (EK) Nr. 1774/2002 (Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula) (turpmāk — regula (EK) Nr. 1069/2009) un Komisijas 2011. gada 25. februāra regulai (ES) Nr. 142/2011, ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1069/2009, ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un īsteno Padomes direktīvu 97/78/EK attiecībā uz dažiem paraugiem un precēm, kam uz robežas neveic veterinārās pārbaudes atbilstīgi minētajai direktīvai (turpmāk — regula (EK) Nr. 142/2011) un kuru darbībai ir izsniegta atļauja piesārņojošas darbības veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu;

2) notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kuru darbībai ir izsniegta atļauja notekūdeņu attīrīšanas iekārtu radīto notekūdeņu attīrīšanas dūņu apsaimniekošanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu;

3) biogāzes ražošanas vai kompostēšanas iekārtām, kuru operators biogāzes vai komposta ražošanai izmanto augu izcelsmes lauksaimniecības atkritumus un kuru darbībai ir izsniegta atļauja piesārņojošas darbības veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(1⁹) Depozīta sistēmas operators, kurš Iepakošanas likumā noteiktajā kārtībā ir noslēdzis līgumu ar Valsts vides dienestu par depozīta sistēmas darbības nodrošināšanu visā Latvijas teritorijā un iesniedzis Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu atbilstoši Dabas resursu nodokļa likumam, neiesniedz Valsts vides dienestam atsevišķu finanšu nodrošinājumu atļaujas saņemšanai šā panta pirmajā daļā minētajām darbībām vai atkritumu pārstrādei vai reģenerācijai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(1¹⁰) Ja atkritumu apsaimniekotājs triju mēnešu laikā no brīža, kad beidzies finanšu nodrošinājuma termiņš, nav iesniedzis šā panta 1.² daļā noteikto finanšu nodrošinājumu, Valsts vides dienests atceļ atkritumu apsaimniekošanas atļauju.

(2) Ministru kabinets nosaka:

1) atkritumu savākšanas, pārvadāšanas, pārkraušanas, šķirošanas vai uzglabāšanas atļauju izsniegšanas, grozīšanas, aktualizācijas un atcelšanas kārtību;

2) atkritumu apsaimniekošanas atļaujās izvirzāmās prasības;

3) atļauju veidlapas atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai;

4) *(izslēgts ar 30.04.2015. likumu);*

5) *(izslēgts ar 30.04.2015. likumu);*

6) kārtību, kādā izsniedzama un atceļama atļauja slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķirošanai, atļaujā izvirzāmās prasības, prasības izgāztuves atkārtotai rekultivācijai pēc tās atrakšanas un atkritumu pāršķirošanas (tai skaitā prasības atkārtoti rekultivētās izgāztuves monitoringam un uzturēšanai pēc rekultivācijas);

7) kārtību, kādā atkritumu apsaimniekotājs iesniedz Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu, tā pagarinājumu vai atjaunojumu;

8) finanšu nodrošinājuma pieprasīšanas kārtību, tā apmēru un apmēra diferencēšanas nosacījumus, termiņu, uz kādu izsniedzams, pagarināms vai atjaunojams nodrošinājums, kā arī finanšu nodrošinājuma dokumentu paraugus;

9) kārtību, kādā atkritumu tirgotājs un atkritumu apsaimniekošanas starpnieks iesniedz Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu, tā pagarinājumu vai atjaunojumu;

10) atkritumu tirdzniecības un atkritumu apsaimniekošanas starpniecības finanšu nodrošinājuma pieprasīšanas kārtību, tā apmēru, termiņu, uz kādu izsniedzams, pagarināms vai atjaunojams nodrošinājums, kā arī finanšu nodrošinājuma dokumentu paraugus.

(3) Par atkritumu savākšanas, pārvadāšanas, pārkraušanas, šķirošanas vai uzglabāšanas atļaujas un slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanas un atkritumu pāršķirošanas atļaujas izsniegšanu vai grozīšanu šā panta pirmajā daļā minētais atkritumu apsaimniekotājs maksā valsts nodevu. Nodevas apmēru un maksāšanas kārtību

nosaka Ministru kabinets.

(4) Juridiskās personas, kuras bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus uzglabā ilgāk par trim mēnešiem, saņem šā panta pirmajā daļā noteikto atļauju atkritumu uzglabāšanai uz laiku, kas nav ilgāks kā viens gads pirms atkritumu apglabāšanas atkritumu poligonā, vai uz laiku, kas nav ilgāks par trim gadiem pirms atkritumu reģenerācijas.

(5) Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekotājs:

1) saņem šā panta pirmajā daļā minēto atļauju bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai;

2) saņem atļauju bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu reģenerācijai vai apglabāšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(6) Šā panta pirmajā daļā minētās atļaujas nav nepieciešamas:

1) dalīti savāktu sadzīves atkritumu un dalīti savāktu sadzīves bīstamo atkritumu, tai skaitā pāmēsājamo bateriju un akumulatoru, savākšanas punktiem, kas izvietoti tirdzniecības vietās;

2) atkritumu radītājam vai valdītājam tā valdījumā esošo atkritumu savākšanai un īslaicīgai uzglabāšanai pirms šo atkritumu nodošanas atkritumu apsaimniekotājam.

(7) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minētās atļaujas nav nepieciešamas:

1) izlietotā dzērienu depozīta iepakojuma pārvadāšanai līdz depozīta iepakojuma uzskaites centram;

2) regulai (EK) Nr. 1069/2009 vai regulai (EK) Nr. 142/2011 atbilstošu dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu un atvasinātu produktu pārvadāšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014., 07.12.2017., 25.10.2018., 09.07.2020., 09.12.2021. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

12.¹ pants. (1) Atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks pirms attiecīgo darbību uzsākšanas reģistrējas Valsts vides dienestā. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts vides dienests reģistrē atkritumu tirgotājus un atkritumu apsaimniekošanas starpniekus.

(1¹) Par atkritumu tirgotāja vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieka reģistrāciju vai reģistrēto ziņu grozīšanu atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks maksā valsts nodevu. Nodevas apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2) Atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks var veikt attiecīgās darbības, ja ir noslēdzis līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš saņemis atļauju šā likuma 12. panta pirmās daļas 2., 5. vai 6. punktā minētajām darbībām vai pārstrādei un reģenerācijai.

(3) Atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks ziņo Valsts vides dienestam par noslēgtajiem līgumiem, kā arī veiktajiem darījumiem, norādot atkritumu vai otrreizējo izejvielu veidu, apjomu un saņēmēju.

(4) Kārtību, kādā atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks paziņo par noslēgtajiem līgumiem un veiktajiem darījumiem, nosaka Ministru kabinets.

(5) Lai reģistrētos Valsts vides dienestā, atkritumu tirgotājs un atkritumu apsaimniekošanas starpnieks iesniedz Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu atbilstoši šā likuma 12. panta 1.² daļas prasībām.

(6) Atkritumu tirgotājs un atkritumu apsaimniekošanas starpnieks nav tiesīgs veikt atkritumu tirdzniecības vai atkritumu apsaimniekošanas starpniecības darbības, ja tam nav spēkā esoša finanšu nodrošinājuma. Atkritumu tirgotājs un atkritumu apsaimniekošanas starpnieks uztur spēkā finanšu nodrošinājumu visu laiku, kamēr tas ir reģistrējies Valsts vides dienestā. Ja šajā laikā atkritumu tirgotājam vai atkritumu apsaimniekošanas starpniekam nav spēkā esoša finanšu nodrošinājuma, atkritumu tirgotāja vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieka reģistrācijas darbība tiek apturēta līdz finanšu nodrošinājuma iesniegšanai Valsts vides dienestam.

(7) Ja atkritumu apsaimniekotājs ir reģistrēts Valsts vides dienestā kā atkritumu tirgotājs vai atkritumu

apsaimniekošanas starpnieks un tam ir izsniegta atļauja šā likuma 12. panta pirmajā daļā minēto darbību veikšanai vai atļauja atkritumu pārstrādei vai reģenerācijai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu, tas var iesniegt Valsts vides dienestam vienu finanšu nodrošinājumu. Šādā gadījumā finanšu nodrošinājuma apmēru aprēķina, summējot finanšu nodrošinājumu par darbību atbilstoši šā likuma 12. panta 1.⁷ daļai un finanšu nodrošinājumu par atkritumu tirdzniecību vai starpniecību atkritumu apsaimniekošanā.

(8) Valsts vides dienests pieprasa finanšu nodrošinājuma atlīdzību pilnā vai daļējā apmērā atkarībā no atkritumu tirgotāja vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieka saistību izpildes, lai segtu izdevumus par atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, uzglabāšanu, pārstrādi vai apglabāšanu, ja atkritumu tirgotāja vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieka darbības vai bezdarbības rezultātā atkritumi nav nogādāti tiem paredzētajā vietā.

(9) Valsts vides dienestam ir tiesības pieprasīt, lai finanšu nodrošinājuma sniedzējs izmaksā finanšu nodrošinājuma summu sešu mēnešu laikā pēc finanšu nodrošinājuma termiņa beigām, ja pamats tā izmaksai ir radies finanšu nodrošinājuma darbības laikā.

(10) Ja atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks triju mēnešu laikā pēc finanšu nodrošinājuma termiņa beigām nav iesniedzis šā panta piektajā daļā noteikto finanšu nodrošinājumu, Valsts vides dienests atceļ atkritumu tirdzniecības vai atkritumu apsaimniekošanas starpniecības reģistrāciju.

(07.12.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

12.² pants. Komerddarbību ar atkritumiem ir atļauts reklamēt tikai pēc tam, kad atkritumu apsaimniekotājs ir saņēmis atļauju piesārņojošu darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu vai atkritumu apsaimniekošanas atļauju atbilstoši šā likuma 12. pantam, vai pēc tam, kad Valsts vides dienests ir pieņēmis lēmumu par atkritumu tirgotāja vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieka reģistrāciju. Komersants reklāmā norāda saņemtās atļaujas numuru un izsniegšanas datumu vai Valsts vides dienesta lēmuma numuru un pieņemšanas datumu.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

13.pants. (1) Valsts vides dienesta pieņemto lēmumu attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas atļauju Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts biroja. Vides pārraudzības valsts biroja pieņemto lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Pieteikums tiesai neaptur administratīvā akta darbību.

(2) Ja saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas atļaujas nosacījumiem ir iespējams uzsākt vai turpināt tādu piesārņojošu darbību, kura var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz vidi vai apdraudēt cilvēku dzīvību un veselību, atļaujas nosacījumus var apstrīdēt jebkurā laikā, kamēr tā ir spēkā.

(3) Ja lēmums tiek apstrīdēts Vides pārraudzības valsts biroja saskaņā ar šā panta pirmo un otro daļu, attiecīgās atļaujas darbība netiek apturēta. Ja atļaujas darbības turpināšana var radīt būtisku negatīvu ietekmi uz vidi, Vides pārraudzības valsts birojs pieņem lēmumu apturēt attiecīgās atļaujas darbību.

(4) Ja tiek apstrīdēts lēmums par tādas jau esošas iekārtas darbību, kurai nepieciešams pagarināt atkritumu apsaimniekošanas atļaujas termiņu vai vajadzīga cita veida atļauja, iekārtas darbība netiek apturēta, izņemot gadījumu, kad iekārtas darbība tiek apturēta normatīvajos aktos par piesārņojumu noteiktajā kārtībā.

14.pants. (1) Valsts vides dienests attiecīgi periodiski kontrolē atkritumu apsaimniekotāja darbību, kā arī tāda komersanta darbību, kurš rada atkritumus, atbilstoši normatīvajiem aktiem atkritumu apsaimniekošanas jomā un attiecīgajai atļaujai, it īpaši attiecībā uz savākto un pārvadāto atkritumu izcelsmi, īpašībām, daudzumu un pārvadājuma galamērķi. Ja ir pamatotas aizdomas par normatīvo aktu atkritumu apsaimniekošanas jomā prasību pārkāpšanu, atkritumu apsaimniekošanas atļaujas vai piesārņojošo darbību veikšanas atļaujas nosacījumu pārkāpšanu, kā arī gadījumos, kad komersanta atbildīgās amatpersonas ir bijušas iesaistītas vides aizsardzības normatīvo aktu prasību pārkāpšanā, Valsts vides dienestam ir tiesības veikt atkritumu plūsmas kontroli, izmantojot tehniskos līdzekļus, kā arī izdarīt kontrolpirkumus. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts vides dienesta amatpersonas veic kontrolpirkumus.

(1¹) Valsts vides dienests uztur tīmekļvietni par atkritumu dalīto savākšanu www.skiroviegli.lv (turpmāk — atkritumu šķirošanas tīmekļvietne) un nodrošina tās darbību. Ministru kabinets nosaka prasības atkritumu šķirošanas tīmekļvietnē ievadāmās informācijas apjomam par publiski pieejamiem atkritumu dalītās savākšanas punktiem un atkritumu dalītās savākšanas laukumiem un šīs informācijas ievadīšanas un aktualizēšanas kārtību.

(2) Veselības inspekcija atbilstoši savai kompetencei kontrolē šā likuma 6.panta 6.punktā minēto atkritumu apsaimniekošanu ārstniecības iestādēs.

(3) Valsts vides dienests kontrolē šā likuma 12.² pantā minēto prasību ievērošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012., 27.03.2014., 09.07.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

V nodaļa

Atkritumu radītāju, valdītāju un atkritumu apsaimniekotāju pienākumi

15.pants. (1) Atkritumu savākšana, pārkraušana, šķirošana, uzglabāšana, reģenerācija vai apglabāšana ir atļauta tikai tam paredzētajās vietās. Atkritumu dedzināšana ir atļauta tikai speciālās sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas iekārtās, kuras ir saņēmušas piesārņojošas darbības atļauju atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu. Citās apkures iekārtās vai ugunsuros atkritumu dedzināšana ir aizliegta, izņemot dārzu un parku atkritumu dedzināšanu to rašanās vietās atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem un gadījumus, kad tas nepieciešams atbilstoši normatīvajiem aktiem par augu aizsardzību.

(2) Īpašniekam vai nomniekam, kura īpašuma teritorijā tiek radīti sadzīves atkritumi, ir pienākums nodrošināt vietu atkritumu konteineram un tā atkritumu apsaimniekotāja transportlīdzekļa piekļuvi sadzīves atkritumu savākšanas punktam, kurš ir noslēdzis līgumu ar pašvaldību par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

(3) Pašvaldība saistošajos noteikumos var noteikt citus atkritumu savākšanas paņēmienus, ja zemes īpašnieks, kura īpašumā tiek radīti sadzīves atkritumi, objektīvu iemeslu dēļ nevar ievērot šā panta otrās daļas noteikumus.

(4) Zemes īpašnieks, kura īpašumā tiek prettiesiski novietoti sadzīves, bīstamie un ražošanas atkritumi tam neparedzētā vietā, nodod tos atkritumu apsaimniekotājam, kurš ir saņēmis atļauju attiecīgo atkritumu apsaimniekošanai, sedz šo atkritumu apsaimniekošanas izmaksas un ir tiesīgs prasīt zaudējumu atlīdzību no šo atkritumu radītāja. Ja attiecīgo atkritumu radītājs ir noskaidrots, atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz šis attiecīgo atkritumu radītājs.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

16.pants. (1) Sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, tai skaitā atkritumu dalītajā savākšanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību atbilstoši šā likuma 18. pantam.

(1¹) Sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs, valdītājs vai bijušais valdītājs sedz visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu, tai skaitā par nepieciešamo infrastruktūru un tās darbību.

(2) Vasarnīcas, vasaras mītnes (tai skaitā dārzkopības biedrības teritorijā esošas vasarnīcas vai vasaras mītnes) vai citas īslaicīgas apmešanās ēkas īpašnieks, valdītājs, lietotājs vai viņa pilnvarota persona, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un atbilstoši šā panta pirmajai daļai noslēdz līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību, kā arī sedz visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu, tai skaitā sadzīvē radušos bīstamo atkritumu, apsaimniekošanu.

(3) Sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, kuru šajā likumā noteiktajā kārtībā izvēlējusies pašvaldība, slēdz līgumu ar pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajiem atkritumu radītājiem un valdītājiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, nosakot līguma termiņu, kas nav ilgāks par tā līguma termiņu, kuru noslēdzis sadzīves atkritumu apsaimniekotājs un pašvaldība.

(4) Sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs, valdītājs vai šā panta otrajā daļā minētā persona noslēdz līgumu ar sadzīves atkritumu apsaimniekotāju par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no dienas, kad pašvaldība informējusi par sadzīves atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru tā noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonā.

(5) Ja līdz šā panta ceturtajā daļā minētā līguma noslēgšanai sadzīves atkritumu sākotnējais radītājs, valdītājs vai šā panta otrajā daļā minētā persona rakstveidā vai citādā veidā ir darījusi zināmu atkritumu apsaimniekotājam par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma saņemšanas nepieciešamību:

1) sadzīves atkritumu apsaimniekotājam ir pienākums sniegt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu;

2) sadzīves atkritumu sākotnējam radītājam, valdītājam vai šā panta otrajā daļā minētajai personai ir pienākums segt visas izmaksas, kas saistītas ar viņa radīto sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015., 17.11.2016., 07.12.2017., 30.01.2020. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

17.pants. (1) Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs:

1) atdala bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus no citu veidu atkritumiem;

2) uzglabā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus tā, lai tie neapdraudētu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, kā arī personu mantu;

3) nogādā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas vietās vai slēdz līgumu ar attiecīgo atkritumu apsaimniekotāju par bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanu;

4) sedz bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanas izmaksas.

(1¹) Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu sākotnējais radītājs, valdītājs vai bijušais valdītājs sedz visas bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanas izmaksas, tai skaitā par nepieciešamo infrastruktūru un tās darbību.

(2) Ražošanas atkritumu radītājs par radīto ražošanas atkritumu apsaimniekošanu var slēgt līgumu ar šā likuma 18.panta pirmajā daļā minēto atkritumu apsaimniekotāju.

(3) Šā panta pirmās daļas 3.punktā un otrajā daļā minētajā līgumā norāda attiecīgo atkritumu reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtas.

(4) Bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekotājs organizē speciāli aprīkotas bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas vietas.

(5) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā bīstamo atkritumu (izņemot sadzīves bīstamos atkritumus) radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina radīto vai apsaimniekoto bīstamo atkritumu identifikāciju, uzskaiti, iepakojšanu, marķēšanu, uzglabāšanu un pārvadājumu uzskaiti.

(6) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā bīstamo atkritumu pārvadājumu uzskaiti veic Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai komersants, kuram šo uzdevumu deleģējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, slēdzot deleģējuma līgumu Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā, kā arī maksu par bīstamo atkritumu pārvadājumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību.

(7) Šā panta sestajā daļā minētais komersants attiecībā uz uzdevuma izpildi — veikt bīstamo atkritumu pārvadājumu uzskaiti — atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.

(8) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā apsaimnieko atsevišķu veidu atkritumus, kuru apsaimniekošanai to bīstamības vai citu īpašību dēļ izvirzāmas īpašas prasības, arī naftas produktu atkritumus, polihlorētos bifenilus un polihlorētos terfenilus saturošus atkritumus, bateriju un akumulatoru atkritumus, titāna dioksīda rūpniecības atkritumus un azbesta atkritumus.

(9) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā būvniecības atkritumu radītājs vai apsaimniekotājs nodrošina radīto vai apsaimniekoto būvniecības atkritumu un to pārvadājumu uzskaiti.

(10) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā būvniecības atkritumu pārvadājumu uzskaiti veic Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai komersants, kuram šo uzdevumu deleģējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, slēdzot deleģējuma līgumu Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā, kā arī maksu par būvniecības atkritumu pārvadājumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību.

(11) Šā panta desmitajā daļā minētais komersants attiecībā uz uzdevuma izpildi — veikt būvniecības atkritumu pārvaldījumu uzskaiti — atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 06.11.2013. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

17.¹ pants. (1) Atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai atkritumu apglabāšanas iekārtas operators pēc sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu saņemšanas pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai par to veic attiecīgu ierakstu atkritumu pārvaldījumu uzskaites valsts informācijas sistēmā.

(2) Ministru kabinets nosaka:

1) kārtību, kādā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai komersants uz deleģējuma līguma pamata atkritumu pārvaldījumu uzskaites valsts informācijas sistēmā veic pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai saņemto sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu uzskaiti;

2) maksu par pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai saņemto sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību;

3) kārtību, kādā sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas darbību veicējs apliecina pārvaldījuma saņemšanu;

4) kārtību, kādā atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtas operators paziņo par sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu saņemšanu pārstrādei, reģenerācijai vai apglabāšanai;

5) kārtību, kādā atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks nodrošina pārvaldāto sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu uzskaiti atkritumu pārvaldījumu uzskaites valsts informācijas sistēmā;

6) atkritumu pārvaldījumu uzskaites valsts informācijas sistēmas saturu un informācijas sistēmā iekļauto datu apstrādes (iesniegšanas, aktualizācijas, glabāšanas, pieprasīšanas un izsniegšanas) noteikumus un kārtību.

(3) Ja uzskaiti atkritumu pārvaldījumu uzskaites valsts informācijas sistēmā nodrošina komersants uz deleģējuma līguma pamata, šis komersants atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.

(07.12.2017. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

18.pants. (1) Pašvaldība publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu un mājsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu savākšanu, pārvaldāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas zonā, vai atsevišķas publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu vai mājsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu savākšanu, pārvaldāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu.

(¹) Pašvaldība organizē vienu kopīgu publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūru, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu un mājsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu savākšanu, pārvaldāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas zonā, vai atsevišķas publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu vai mājsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu savākšanu, pārvaldāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un uzglabāšanu.

(2) Pašvaldība iekļauj darba uzdevumā prasības pretendenta darbinieku kvalifikācijai, spējai veikt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un tehniskajam vai finansiālajam nodrošinājumam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanai konkrētajā zonā, kā arī norāda sadzīves atkritumu poligonu vai atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru, kurā atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam plānam nogādā apglabāšanai šīs pašvaldības administratīvajā teritorijā radītos sadzīves atkritumus. Ministru kabinets nosaka minimālās prasības, ko pašvaldība iekļauj darba uzdevumā.

(3) Pašvaldības, savstarpēji vienojoties, var noteikt kopīgu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonu, kurā ietilpst vairāku viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona pašvaldību administratīvās teritorijas.

(4) Lai nodrošinātu sadzīves atkritumu vai mājsaimniecībās radīto būvniecības atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanas nepārtrauktību, pašvaldība 12 mēnešus pirms ar atkritumu apsaimniekotāju noslēgtā līguma termiņa beigām nodrošina publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras izsludināšanu par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanu.

(5) Sadvīves atkritumu vai mājstaimniecībās radīto būvniecības atkritumu apsaimniekošanas pretendents (kandidāts) publiskā iepirkuma vai publiskās un privātās partnerības procedūras ietvaros iesniedz pašvaldībai izvērstu sadvīves atkritumu vai mājstaimniecībās radīto būvniecības atkritumu apsaimniekošanas maksas aprēķinu atkarībā no plānotajām darbībām.

(6) Pašvaldība slēdz līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš izraudzīts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un attiecīgajā sadvīves atkritumu apsaimniekošanas zonā pēc iepriekšējā līguma darbības termiņa beigām veiks sadvīves atkritumu savākšanu, tai skaitā dalīto savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķīrošanu un uzglabāšanu vai mājstaimniecībās radīto būvniecības atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķīrošanu un uzglabāšanu. Šā panta trešajā daļā noteiktajā gadījumā līgumu ar izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju katra pašvaldība slēdz atsevišķi.

(6¹) Ja pašvaldība pēc šā panta sestajā daļā minētā līguma termiņa beigām nav noslēgusi jaunu līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, tā līdz jauna līguma noslēgšanai var turpināt sadarbību ar līdzšinējo atkritumu apsaimniekotāju, bet ne ilgāk par sešiem mēnešiem pēc šā panta sestajā daļā minētā līguma termiņa beigām.

(6²) Ja atkritumu apsaimniekotājs nevēlas vai nevar nodrošināt darbību atbilstoši noslēgtajam līgumam, pašvaldībai ir pienākums veikt sarunu procedūru atbilstoši publiskos iepirkumus regulējošiem normatīvajiem aktiem, lai izvēlētos pagaidu atkritumu apsaimniekotāju, līdz tā šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā izvēlas atkritumu apsaimniekotāju.

(7) Šā panta sestajā daļā minēto līgumu pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs slēdz uz laiku, kas nav īsāks par trim gadiem un nav ilgāks par septiņiem gadiem. Normatīvajos aktos par publisko un privāto partnerību noteiktajā kārtībā līgumu var slēgt uz laiku, kas nav ilgāks par 20 gadiem.

(8) Pašvaldība informē atkritumu radītājus, arī šā panta devītajā daļā minētās personas, tās administratīvajā teritorijā par savas teritorijas dalījumu sadvīves atkritumu apsaimniekošanas zonās un par sadvīves atkritumu apsaimniekotāju, ar kuru šī pašvaldība noslēgusi līgumu par sadvīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķīrošanu un uzglabāšanu attiecīgajā sadvīves atkritumu apsaimniekošanas zonā, viena mēneša laikā no šā līguma noslēgšanas dienas. Līgumi par sadvīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķīrošanu un uzglabāšanu, kurus noslēdzis sadvīves atkritumu radītājs vai valdītājs un sadvīves atkritumu apsaimniekotājs, kas nav noslēdzis līgumu ar pašvaldību, zaudē spēku triju mēnešu laikā no dienas, kad pašvaldība ir noslēgusi līgumu ar sadvīves atkritumu apsaimniekotāju par sadvīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķīrošanu un uzglabāšanu savā administratīvajā teritorijā.

(9) Personas, kas ir pasūtītāji normatīvo aktu par publisko iepirkumu izpratnē vai publiskie partneri normatīvo aktu par publisko un privāto partnerību izpratnē, neveic sadvīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas publisko iepirkumu vai publiskās un privātās partnerības procedūru, bet slēdz līgumu ar sadvīves atkritumu apsaimniekotāju, kuru šajā pantā noteiktajā kārtībā izvēlējusies pašvaldība, par sadvīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķīrošanu un uzglabāšanu.

(10) *(Izslēgta ar 30.04.2015. likumu)*

(11) Ministru kabinets nosaka pašvaldības un atkritumu apsaimniekotāja līguma būtiskos noteikumus, kā arī atkritumu radītāja un atkritumu apsaimniekotāja līguma būtiskos noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015., 17.11.2016., 30.01.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

19.pants. (1) Ir aizliegts sajaukt dažāda veida bīstamos atkritumus, kā arī sajaukt bīstamos atkritumus ar sadvīves atkritumiem vai ražošanas atkritumiem.

(2) Lai nodrošinātu bīstamo atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši šā likuma 4. panta prasībām, bīstamo atkritumu radītājs, īpašnieks vai apsaimniekotājs gadījumā, kad bīstamie atkritumi, izņemot sadvīvē radušos bīstamos atkritumus, ir sajaukti, neievērojot šā panta pirmās daļas prasības, veic sajaukto atkritumu atdalīšanu, ja tas ir iespējams, ņemot vērā tehniskās un saimnieciskās iespējas. Ja sajaukto atkritumu atdalīšana nav iespējama, bīstamo atkritumu radītājs, īpašnieks vai apsaimniekotājs nodrošina, ka sajauktos atkritumus apsaimnieko šā likuma 21. panta pirmajā daļā minēto iekārtu īpašnieks vai apsaimniekotājs.

(27.03.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

20.pants. (1) Atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs var:

1) pats veikt radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, ja ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu;

2) nodrošināt, ka radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu veic atkritumu apsaimniekotājs, kurš ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu;

3) nodrošināt, ka radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu organizē atkritumu apsaimniekotāji, kuri veic atkritumu savākšanu un pārvadāšanu atbilstoši šā likuma 16.panta nosacījumiem par sadzīves atkritumiem vai šā likuma 17.panta nosacījumiem par bīstamajiem atkritumiem un ražošanas atkritumiem;

4) pats dalīti vākt savus radītos vai valdījumā esošos atkritumus un nodot dalīti savāktos atkritumus reģenerācijai komersantam, kurš ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(2) Ievērojot šā likuma 4.panta prasības, atkritumu apsaimniekotāji, kuri veic atkritumu savākšanu un pārvadāšanu, nodrošina savāktu un pārvadāto atkritumu nogādāšanu iekārtās, kurās atkritumus reģenerē vai apglabā, kā arī atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai un kuru operators ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(3) Atkritumu apsaimniekošanas komersants nodrošina, ka atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai citas reģenerācijas darbības veic, ievērojot šā likuma 4. un 5. panta prasības. Šim nolūkam atkritumus vāc atsevišķi un nesajauc ar citiem atkritumiem vai materiāliem, kuriem ir atšķirīgas īpašības vai kuri pasliktina dalīti savāktu atkritumu kvalitāti. Ministru kabinets nosaka prasības atkritumu dalītai savākšanai.

(3¹) Atkritumu apsaimniekošanas komersants nodrošina, ka pirms un pēc atkritumu reģenerācijas tiek veikta bīstamo vielu, to maisījumu un no bīstamiem atkritumiem iegūtu sastāvdaļu atdalīšana no reģenerācijai paredzētajiem atkritumiem vai no atkritumiem, ar kuriem ir veiktas reģenerācijas darbības, lai nodrošinātu atbilstību šā likuma 4. un 5. panta prasībām un atvieglotu atkritumu reģenerāciju.

(4) Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam plānam pašvaldība sadarbībā ar šā likuma 18. panta pirmajā daļā minēto atkritumu apsaimniekotāju organizē sadzīves atkritumu, tai skaitā vismaz papīra, metāla, plastmasas, stikla, tekstilmateriālu, sadzīvē radušos bīstamo atkritumu un bioloģisko atkritumu, atsevišķu savākšanu savā administratīvajā teritorijā. Ministru kabinets nosaka to sadzīves atkritumu kategorijas, kuri ir vācamī dalīti, un termiņu sadzīves atkritumu dalītas savākšanas pakalpojuma nodrošināšanai.

(5) Pašvaldība, šā likuma 18. panta pirmajā daļā minētais atkritumu apsaimniekotājs, atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs un atkritumu apsaimniekotājs, kurš veic atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, to pārstrādi vai materiālu reģenerāciju, nodrošina šā panta ceturtajā daļā minēto atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, to pārstrādi un materiālu reģenerāciju.

(5¹) Lai īstenotu šā panta piektajā daļā minētos mērķus, dalīti savāktos atkritumus nedrīkst sadedzināt bez enerģijas ieguves, izņemot atkritumus, kuri rodas dalīti savāktu atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas rezultātā, ja atbilstoši šā likuma 4. pantam šo atkritumu sadedzināšana ir videi nekaitīgāka nekā to apglabāšana.

(5²) Ministru kabinets nosaka:

1) sadzīves atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas mērķus un to izpildes termiņus;

2) kārtību, kādā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija nodrošina māsaimniecībās kompostēto bioloģisko atkritumu, atkārtotai izmantošanai paredzēto atkritumu un pārtikas atkritumu daudzuma noteikšanu svara vienībās un noteikšanas biežumu;

3) prasības Eiropas Komisijas informēšanai par sadzīves atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas mērķu, kā arī par šā panta septītajā daļā minēto mērķu izpildi;

4) bioloģisko atkritumu pārstrādes mērķus un to izpildes termiņus.

(6) Šā panta piektajā daļā minētās darbības var veikt sadzīves atkritumu poligona īpašnieks, apsaimniekotājs vai

atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs, ja ir saņemtas attiecīgās atļaujas.

(7) Būvdarbu veicēji, kuru saimnieciskās darbības rezultātā rodas būvniecības atkritumi vai būvju nojaukšanas atkritumi, un atkritumu apsaimniekotāji, kuri sagatavo būvniecības atkritumus vai būvju nojaukšanas atkritumus atkārtotai izmantošanai, veic to pārstrādi vai materiālu reģenerāciju, tai skaitā izmanto izrakto tilpju aizpildīšanai, un nodrošina būvniecības atkritumu un būvju nojaukšanas atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas, tai skaitā izmantošanas izrakto tilpju aizpildīšanai, mērķu izpildi. Ministru kabinets nosaka būvniecības atkritumu un būvju nojaukšanas atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas, tai skaitā izmantošanas izrakto tilpju aizpildīšanai, mērķus un to izpildes termiņus.

(7¹) Šā panta septītajā daļā minētais būvdarbu veicējs un būvniecības atkritumu apsaimniekotājs, ar kuru būvdarbu veicējs ir noslēdzis līgumu par būvdarbos vai būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumu apsaimniekošanu, nodrošina:

- 1) bīstamo vielu atdalīšanu no būvniecības atkritumiem un to apsaimniekošanu videi un cilvēku dzīvībai un veselībai drošā veidā;
- 2) atkārtoti izmantojamu un pārstrādājamu materiālu atdalīšanu no būvniecības atkritumiem, lai atvieglotu būvniecības atkritumu atkārtotu izmantošanu un augstas kvalitātes pārstrādi;
- 3) būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā radušos atkritumu šķirošanas sistēmu vismaz koksnei, minerālus saturošām frakcijām (betons, ķieģeļi, flīzes un keramika, akmeņi), metālam, stiklam, plastmasai un apmetumam.

(7²) Būvdarbu veicēji, kuru saimnieciskās darbības rezultātā rodas būvniecības atkritumi vai būvju nojaukšanas atkritumi, šo atkritumu apsaimniekošanai var saņemt atļauju atbilstoši šā likuma 12. pantam vai normatīvajiem aktiem par piesārņojumu vai var slēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekošanas komersantu, kuram ir attiecīgās atļaujas, izņemot gadījumus, kad būvniecības vietā iegūto atkritumu reģenerācija un turpmākā izmantošana attiecīgajā būvniecības vietā vai citā būvniecības vietā atbilst apstiprinātajam būvprojektam.

(8) Ministru kabinets nosaka kārtību, termiņu un formu, kādā šā panta ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minētās personas, kā arī komersanti, kuri saimnieciskās darbības ietvaros izmanto atkritumus kā kurināmo vai kā izejvielas ražošanā, iesniedz ziņojumu par iepriekšējā kalendāra gadā atkārtotai izmantošanai sagatavoto, pārstrādāto un reģenerēto atkritumu apjomu un veidiem.

(8¹) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izvērtē, vai sadzīves atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrāde un materiālu reģenerācija, tai skaitā bioloģisko atkritumu pārstrāde, sasniedz noteiktos mērķus. Ministru kabinets nosaka kritērijus, pēc kuriem novērtē atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un materiālu reģenerācijas mērķu izpildi, tai skaitā bioloģisko atkritumu pārstrādes mērķu izpildi. Pēc tam kad Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir izvērtējusi, vai noteiktie mērķi sadzīves atkritumu sagatavošanā atkārtotai izmantošanai, pārstrādē un materiālu reģenerācijā, tai skaitā bioloģisko atkritumu pārstrādē, ir sasniegti, tā publicē savā tīmekļvietnē sarakstu, kurā norāda tās pašvaldības, kā arī šā likuma 18. panta pirmajā daļā minētos atkritumu apsaimniekotājus un atkritumu apsaimniekotājus, kas veic atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai reģenerāciju, kuri minētos mērķus nav sasnieguši.

(8²) Ministru kabinets nosaka iesniedzamās informācijas saturu, termiņus un kārtību, kādā pašvaldības sniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai informāciju par:

- 1) pašvaldības administratīvajā teritorijā izveidoto šā panta ceturtajā daļā minēto atkritumu dalītās savākšanas sistēmu;
- 2) pašvaldības administratīvajā teritorijā dalīti savākto sadzīves atkritumu daudzumu un sagatavošanai atkārtotai izmantošanai, pārstrādei vai materiālu reģenerācijai nodoto sadzīves atkritumu daudzumu;
- 3) pašvaldības administratīvās teritorijas atkritumu radītāju vai sākotnējo valdītāju apmierinātību ar pašvaldības izveidoto atkritumu dalītās savākšanas sistēmu.

(9) Atkritumus, kuri netiek reģenerēti, apglabā atkritumu poligonā, kur ir atļauts apglabāt atkritumus, vai arī apglabā citā veidā, kam ir izsniegta atļauja atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu, ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālos plānus.

(10) Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem ražošanas atkritumus apglabā sadzīves atkritumu poligonā, bet tos ražošanas atkritumus, kuri uzskatāmi par bīstamiem, — bīstamo atkritumu

poligonā.

(11) *(Izslēgta ar 16.03.2023. likumu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012., 27.03.2014., 17.11.2016., 09.07.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

20.¹ pants. Mazumtirgotāji, kuri savas komercdarbības veikšanas vietā rada vismaz 20 tonnas izlietotā iepakojuma mēnesī, šajā vietā radīto izlietoto iepakojumu var nodot pārstrādes veicējam. Šajā gadījumā atkritumu radītāji pirms izlietotā iepakojuma nodošanas pārstrādei var ar preču piegādes procesa nodrošināšanai izmantojamiem transportlīdzekļiem nogādāt to komercdarbības veikšanas vietās radīto izlietoto iepakojumu uz kopīgu attiecīgā atkritumu radītāja izmantotu preču piegādes nodrošināšanas un izlietotā iepakojuma savākšanas vietu, nesāņemot šā likuma 12. panta pirmajā daļā minēto atkritumu apsaimniekošanas atļauju.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

21.pants. (1) To pašvaldību administratīvajās teritorijās, kuras atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, radītos un apglabājamās sadzīves atkritumus apglabā tikai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu poligonā. Pašvaldība slēdz līgumu ar sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotāju par tās administratīvajā teritorijā savāktu sadzīves atkritumu apglabāšanu.

(2) Ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc reģionālā sadzīves atkritumu poligona darbības uzsākšanas slēdz visas sadzīves atkritumu izgāztuves to pašvaldību administratīvajās teritorijās, kuras atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā. Slēgtās izgāztuves rekultivē saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu un reģionālajiem plāniem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.09.2022. likumu, kas stājas spēkā 03.10.2022. Pirmās daļas jaunā redakcija stājas spēkā 01.01.2024. Sk. pārejas noteikumu 53. punktu)

22.pants. (1) Atkritumu poligona, izgāztuves, citu atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas iekārtu īpašnieks vai apsaimniekotājs:

1) pirms atkritumu poligona, citas atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas iekārtas darbības uzsākšanas saņem vides aizsardzības jomu regulējošos normatīvajos aktos par piesārņojošām darbībām noteiktās atļaujas;

2) apsaimnieko atkritumu poligonu, izgāztuvi, citu atkritumu apglabāšanas vai reģenerācijas iekārtu saskaņā ar atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, šo likumu un citiem vides aizsardzības jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem;

3) veic pasākumus un sedz izdevumus, kas saistīti ar atkritumu poligona vai izgāztuves slēgšanu un rekultivāciju, slēgta poligona monitoringu un uzturēšanu (slēgta poligona teritorijas uzturēšana atbilstoši ugunsdrošības prasībām un rekultivētā poligona krātuves virskārtas izolējošā seguma uzturēšana atbilstoši normatīvajos aktos par poligonu apsaimniekošanu noteiktajām prasībām), kā arī ar atkritumu reģenerācijas vai atkritumu apglabāšanas iekārtas darbības izbeigšanu.

(¹) Atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs, pašvaldība, kas ir noslēgusi līgumu ar sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotāju par tās administratīvajā teritorijā savāktu sadzīves atkritumu apglabāšanu sadzīves atkritumu poligonā, un šā likuma 18. panta pirmajā daļā minētais atkritumu apsaimniekotājs nodrošina sadzīves atkritumu poligonā apglabāto sadzīves atkritumu daudzuma samazināšanu. Ministru kabinets nosaka sadzīves atkritumu poligonā apglabāto sadzīves atkritumu daudzuma samazināšanas mērķus un to izpildes termiņus, un prasības Eiropas Komisijas informēšanai par sadzīves atkritumu poligonos apglabāto atkritumu daudzuma samazināšanas mērķu izpildi.

(²) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izvērtē, vai sadzīves atkritumu poligonā apglabāto atkritumu daudzuma samazināšana sasniedz noteiktos mērķus. Ministru kabinets nosaka kritērijus, atbilstoši kuriem novērtē sadzīves atkritumu poligonā apglabāto atkritumu daudzuma samazināšanas mērķu sasniegšanu. Pēc tam kad Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir izvērtējusi, vai sadzīves atkritumu poligonā apglabāto atkritumu daudzuma samazināšana sasniegusi noteiktos mērķus, tā publicē savā tīmekļvietnē attiecīgu sarakstu, iekļaujot tos sadzīves atkritumu poligonu īpašniekus, apsaimniekotājus vai atkritumu apsaimniekošanas reģionālos centrus, kuri minētos mērķus nav sasnieguši.

(2) Ministru kabinets nosaka:

1) atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidus;

2) prasības atkritumu poligona ierīkošanai, atkritumu poligona un izgāztuvju apsaimniekošanai un šo poligona un izgāztuvju slēgšanai un rekultivācijai, kā arī kārtību, kādā slēdz un rekultivē atkritumu poligonus;

3) prasības atkritumu, tai skaitā bīstamo atkritumu, sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai;

4) kārtību, kādā atkritumu poligona apsaimniekotājs veic poligonā apglabāto atkritumu sastāva, masas un tilpuma mērījumus;

5) kritērijus, pēc kuriem konstatē, ka sadzīves atkritumi ir sagatavoti apglabāšanai;

6) kārtību, termiņus un veidu, kādā sadzīves atkritumu poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs iesniedz ziņojumu par sadzīves atkritumu poligonā apglabāto atkritumu daudzuma samazināšanu.

(3) Sadzīves atkritumu poligona īpašnieks, apsaimniekotājs vai atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs nodrošina, ka attiecīgajā poligonā sadzīves vai ražošanas atkritumi tiek sagatavoti apglabāšanai, vai arī to, ka poligonā pieņem apglabāšanai sagatavotus atkritumus, ja attiecīgajā poligonā netiek veikta sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai.

(4) Atkritumu poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs, vai atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs, saņemot atļauju pirms atkritumu poligona darbības uzsākšanas, sniedz finansiālu vai līdzvērtīgu nodrošinājumu, tādējādi apliecinot, ka tiks izpildītas šajā atļaujā noteiktās prasības, arī prasības attiecībā uz poligona slēgšanu un pēc poligona slēgšanas veicamo vides monitoringu.

(5) *(Daļa stājas spēkā 01.01.2030. un iekļauta likuma redakcijā uz 01.01.2030. Sk. Pārejas noteikumu 51. punktu)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015., 17.11.2016., 09.07.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

23.pants. (1) Atkritumu apsaimniekotāji, kuri veic atkritumu savākšanu vai pārvadāšanu, atkritumu sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanu un atrakto atkritumu pāršķirošanu, atkritumu tirgotāji un atkritumu apsaimniekošanas starpnieki, bīstamo atkritumu radītāji, izņemot sadzīves bīstamo atkritumu radītājus:

1) veic apsaimniekoto vai radīto atkritumu daudzuma (apjoma), veida, izcelsmes, savākšanas biežuma un pārvadāšanas uzskaiti, reģenerācijas vai apglabāšanas veidu un vietu uzskaiti hronoloģiskā secībā un uzglabā šo informāciju ne mazāk kā trīs gadus atkritumu apsaimniekošanas darbību veikšanas vietā;

1¹) sniedz informāciju par produktu un materiālu daudzumu, ko iegūst pēc sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes vai citām reģenerācijas darbībām;

2) elektroniski sniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarotai institūcijai informāciju par slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanas rezultātā iegūto atkritumu daudzumu (apjomu) un par to uzglabāšanu, pārkraušanu un pārvadāšanu, sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai, reģenerāciju vai apglabāšanu un uzglabā šo informāciju ne mazāk kā trīs gadus;

3) pēc pašvaldības pieprasījuma vai atbilstoši līgumam, ko noslēgusi pašvaldība un sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, sniedz pašvaldībai informāciju par atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā šīs daļas 1.punktā minēto informāciju un informāciju par tās administratīvajā teritorijā savākto sadzīves atkritumu daudzumu (apjomu), uzglabāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un pārvadāšanu, kā arī sagatavošanu reģenerācijai vai apglabāšanai un reģenerāciju vai apglabāšanu;

4) pēc pieprasījuma sniedz citām valsts institūcijām informāciju par atkritumu apsaimniekošanu, tai skaitā šīs daļas 1.punktā minēto informāciju un citu vides informāciju.

(2) Atkritumu apsaimniekotāji, kuri savāc vai pārvadā bīstamos atkritumus, šā panta pirmajā daļā minēto informāciju uzglabā ne mazāk kā trīs gadus.

(3) Bīstamo atkritumu apsaimniekotāji pēc bīstamo atkritumu iepriekšējā valdītāja pieprasījuma sniedz izziņu par attiecīgo atkritumu savākšanu, uzglabāšanu, pārkraušanu un pārvadāšanu, sagatavošanu reģenerācijai vai

apglabāšanai, reģenerāciju vai apglabāšanu.

(4) Sadržīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs vai atkritumu apsaimniekotājs, kas veic atkritumu pārvadājumus valsts teritorijā uz to pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas vietām, atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā paziņo par plānoto pārvadājumu, pārvadājamo atkritumu veidu un apjomu, izņemot gadījumus, kad atkritumu pārvadājumus veic to turpmākai pāršķirošanai, kas neietver sagatavošanu reģenerācijas vai apglabāšanas darbībai.

(5) Ministru kabinets nosaka:

1) kārtību, kādā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai komersants uz deleģējuma līguma pamata atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā veic sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu pārvadājumu uzskaiti;

2) maksu par pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas vietā nogādājamo sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu pārvadājumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību;

3) kārtību, kādā sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs vai apsaimniekotājs paziņo par pārvadājumu veikšanu;

4) kārtību, kādā sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītājs vai apsaimniekotājs, kas veic atkritumu pārvadājumus valsts teritorijā uz to pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas vietām, paziņo par plānoto pārvadājumu, pārvadājamo atkritumu veidu un apjomu.

(6) Ja uzskaiti atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā nodrošina komersants uz deleģējuma līguma pamata, šis komersants atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 30.04.2015., 17.11.2016., 07.12.2017., 09.07.2020. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

VI nodaļa

Prasības atsevišķu atkritumu veidu apsaimniekošanai

24.pants. (1) Ministru kabinets nosaka elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas.

(¹) Ārvalstu elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāji drīkst rakstveidā pilnvarot personu, kas veic komercdarbību Latvijā, pārņemt attiecīgā ārvalstu elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāja saistības Latvijā attiecībā uz šajā likumā noteikto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasību izpildi. Latvijā reģistrēts elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs, kurš veic komercdarbību Latvijā un, izmantojot distances līgumu, pārdod elektriskās un elektroniskās iekārtas citā Eiropas Savienības dalībvalstī, kur tas neveic komercdarbību, rakstveidā pilnvaro personu, kas ir reģistrēta attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī, pārņemt elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāja saistības attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī attiecībā uz elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanu.

(²) Elektriskās un elektroniskās iekārtas dara pieejamas tirgū par samaksu vai bez maksas, piegādājot tās izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai Latvijas tirgū, veicot komercdarbību. Elektriskās un elektroniskās iekārtas laiž tirgū, pirmo reizi profesionāli padarot tās pieejamas tirgū Latvijas teritorijā.

(2) Ministru kabinets nosaka elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju un to pilnvarotu pārstāvju reģistrācijas kārtību. Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājus vai to pilnvarotus pārstāvjus reģistrē Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju nodibināta personu apvienība, kurai šo uzdevumu deleģējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāji vai to pilnvaroti pārstāvji sniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarotajai iestādei vai minētajai personu apvienībai informāciju par Latvijas tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu daudzumu, kategorijām, kā arī par savākto, atkārtoti izmantoto, pārstrādāto, reģenerēto un eksportēto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu daudzumu un kategorijām.

(3) Šā panta otrajā daļā minētā elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju nodibinātā personu apvienība:

1) attiecībā uz valsts pārvaldes uzdevuma izpildi — veikt elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrāciju — atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā;

2) veicot elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrāciju, ir tiesīga izdot administratīvos aktus par elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāja reģistrēšanu, atteikumu reģistrēt elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju un elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāja izslēgšanu no elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistra.

(4) Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju datu uzturēšanu veic par maksu, kuras apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010., 29.03.2012., 27.03.2014. un 07.12.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

25.pants. Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs sadarbojas ar komersantiem, kas veic elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pārstrādi, lai veicinātu elektrisko un elektronisko iekārtu izstrādi un ražošanu tā, ka ir iespējama to demontāža un reģenerācija, kā arī šo iekārtu, to sastāvdaļu un materiālu atkārtota izmantošana, atdalīšana un reģenerācija. Elektrisko un elektronisko iekārtu izstrādē un ražošanā piemēro normatīvajos aktos par ekodizaina prasībām ar enerģiju saistītām precēm (produktiem) noteiktās prasības, nelietojot paņēmienus, kuri apgrūtina minēto iekārtu atkritumu atkārtotu izmantošanu, izņemot gadījumus, kad šādu paņēmieni lietošana būtiski uzlabo vides aizsardzības vai drošības prasību piemērošanu.

(27.03.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

26.pants. (1) Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs nodrošina šo iekārtu atkritumu savākšanu, pieņemšanu, apstrādi, atkārtotu izmantošanu, pārstrādi, reģenerāciju un apglabāšanu, pielietojot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus.

(2) Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs var pats veikt šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus vai slēgt līgumu ar elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekotāju (komercsabiedrību, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu ar elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju, organizē un koordinē šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanu).

(3) Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs nodrošina māsasaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pieņemšanu izveidotajā savākšanas sistēmā bez maksas.

(4) Elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs, kas piegādā jaunas māsasaimniecības elektriskās vai elektroniskās iekārtas tieši to lietotājam, nodrošina elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pieņemšanu, neprasot par to samaksu, ja attiecīgās elektriskās un elektroniskās iekārtas pieder pie līdzīga tipa elektriskajām un elektroniskajām iekārtām un veikušas tādas pašas funkcijas kā piegādātās elektriskās un elektroniskās iekārtas.

(4¹) Mazumtirdzniecības veikalos, kuros ir vismaz 400 kvadrātmetru lielas elektrisko un elektronisko iekārtu tirdzniecības platības, vai tiešā to tuvumā elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs nodrošina tādu elektrisko un elektronisko iekārtu savākšanu no lietotājiem bez maksas, kurām neviens ārējais izmērs nepārsniedz 25 centimetrus, neprasot iegādāties tāda paša vai līdzīga veida elektrisko vai elektronisko iekārtu. Elektrisko un elektronisko iekārtu izplatītājs nodrošina savāktu elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši šā panta piektajai daļai.

(5) Savāktos elektrisko vai elektronisko iekārtu atkritumus nodod apstrādes uzņēmumu (iekārtu) operatoriem, ja tie ir saņēmuši normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, izņemot neizkomplektētas elektriskās vai elektroniskās iekārtas, kuras paredzēts izmantot atkārtoti.

(6) Aizliegts apglabāt daļēti savāktus neapstrādātus elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. un 07.12.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

27.pants. (1) Līdz 2005.gada 13.augustam tirgū laisto māsasaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz visi elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāji.

(2) Līdz 2005.gada 13.augustam tādu tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas izmaksas, kuras nav uzskatāmas par māsasaimniecības elektriskajām vai elektroniskajām iekārtām, sedz šo iekārtu lietotājs. Šo iekārtu ražotājs minēto atkritumu apsaimniekošanas izmaksas sedz, ja attiecīgās iekārtas tiek aizstātas ar jaunām identiskām vai tādām jaunām iekārtām, kuras veic līdzvērtīgas funkcijas.

(3) Līdz 2005.gada 13.augustam tirgū laisto māsasaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs jaunu

iekārtu pārdošanas brīdī pircējiem sniedz informāciju par izmaksām, kas saistītas ar šo iekārtu atkritumu savākšanu, apstrādi un apglabāšanu drošā veidā.

(4) Pēc 2005.gada 13.augusta tirgū laisto mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu pārdošanas brīdī pircējiem atsevišķi nenorāda informāciju par izmaksām, kas saistītas ar šo iekārtu atkritumu savākšanu, apstrādi un apglabāšanu drošā veidā.

(5) Pēc 2005.gada 13.augusta elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs sedz paša ražoto vai tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu un mājsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas un reģenerācijas izmaksas, kā arī izmaksas, kas saistītas ar šo atkritumu sagatavošanu reģenerācijai, sagatavošanu apglabāšanai un ar apglabāšanu videi nekaitīgā veidā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

28.pants. Ražotājs, kas laiž tirgū elektriskās un elektroniskās iekārtas pēc 2005.gada 13.augusta un nav izvēlēties šā likuma 26.panta otrajā daļā minētos šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas veidus, šā likuma 26.panta pirmajā daļā minēto pasākumu veikšanu nodrošina ar bankas sniegtu garantiju vai civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu.

29.pants. Ministru kabinets nosaka:

- 1) prasības elektrisko un elektronisko iekārtu marķēšanai;
- 2) prasības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanai un apstrādei;
- 3) elektrisko un elektronisko atkritumu savākšanas, atkārtotas izmantošanas, pārstrādes un reģenerācijas apjomus un termiņus, kā arī prasības ziņojuma sniegšanai par šo darbību izpildi;
- 4) prasības, kas jāievēro, sniedzot informāciju patērētājiem, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apstrādes, atkārtotas izmantošanas, pārstrādes un reģenerācijas iekārtu operatoriem, kā arī prasības attiecībā uz sabiedrības un Eiropas Komisijas informēšanu.

30.pants. (1) Baterija vai akumulators ir elektriskās enerģijas avots, kurā enerģija rodas, tieši pārveidojoties ķīmiskajai enerģijai, un kurš sastāv no vienas vai vairākām primārām (atkārtoti neuzlādējamām) vai sekundārām (atkārtoti uzlādējamām) daļām.

(2) Baterijas un akumulatorus iedala šādās kategorijās:

- 1) bateriju pakete ir bateriju vai akumulatoru komplekss, kas savienots kopā vai ietverts ārējā apvalkā, veidojot vienotu bloku, un nav paredzēts, ka tiešais lietotājs to sadalīs vai atvērs;
- 2) pārnēsājama baterija vai akumulators ir jebkura aizplombēta baterija, podziņelements, bateriju pakete vai akumulators, ko var pārnēsāt rokās un kas nav ne rūpniecībā, ne arī transportlīdzekļos vai citā pašgājējā tehnikā izmantojama baterija vai akumulators;
- 3) podziņelementi ir mazas, apaļas pārnēsājamas baterijas vai akumulatori, kuru diametrs ir lielāks par augstumu un kurus izmanto īpašiem nolūkiem, piemēram, dzirdes aparātos, rokas pulksteņos, mazās pārnēsājamās iekārtās un kā enerģijas avotus datu saglabāšanai;
- 4) transportlīdzekļos vai citā pašgājējā tehnikā izmantojama baterija vai akumulators ir baterija vai akumulators, kas paredzēts, lai darbinātu transportlīdzekļa vai citas pašgājējas tehnikas starteri, apgaismes shēmu vai aizdedzi (turpmāk — transportlīdzekļu baterijas un akumulatori);
- 5) rūpniecībā izmantojama baterija vai akumulators ir jebkura baterija vai akumulators, kas izstrādāts tikai rūpnieciskam vai profesionālam lietojumam vai kas lietojams jebkura veida elektriskajos transportlīdzekļos.

(3) Šā likuma noteikumi attiecas uz visu veidu baterijām un akumulatoriem neatkarīgi no to lietojuma, formas, ietilpības, svara vai tajos izmantotajiem materiāliem.

(4) Bateriju vai akumulatoru atkritumi ir jebkura baterija vai akumulators, kas atbilst šā likuma 1.panta 1.punktā sniegtajai atkritumu definīcijai.

31.pants. (1) Bateriju vai akumulatoru ražotājs ir jebkura persona Eiropas Savienības dalībvalstī, kas neatkarīgi no izmantotās tirdzniecības metodes, arī neatkarīgi no distances līguma, savas komercdarbības vai saimnieciskās darbības ietvaros pirmo reizi laiž tirgū baterijas vai akumulatorus, tai skaitā baterijas vai akumulatorus, kuri atbilstoši ražotāja komercdarbībai ir iestrādāti ierīcēs vai transportlīdzekļos.

(2) Bateriju vai akumulatoru izplatītājs ir jebkura persona, kas savas komercdarbības vai saimnieciskās darbības ietvaros baterijas vai akumulatorus piegādā tiešajiem lietotājiem.

(3) Ministru kabinets nosaka bateriju vai akumulatoru ražotāju reģistrācijas kārtību un reģistra turētāju. Bateriju vai akumulatoru ražotāji sniedz reģistram informāciju par tirgū laisto bateriju vai akumulatoru daudzumu un veidiem, par savāko, pārstrādāto, kā arī eksportēto bateriju vai akumulatoru daudzumu un veidiem.

(3¹) Šā panta trešajā daļā minēto elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju nodibinātā personu apvienība:

1) attiecībā uz valsts pārvaldes uzdevuma izpildi — veikt bateriju un akumulatoru ražotāju reģistrāciju — atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā;

2) veicot bateriju vai akumulatoru ražotāju reģistrāciju, ir tiesīga izdot administratīvos aktus par bateriju vai akumulatoru ražotāja reģistrēšanu, atteikumu reģistrēt bateriju vai akumulatoru ražotāju un bateriju vai akumulatoru ražotāja izslēgšanu no bateriju vai akumulatoru ražotāju reģistra.

(4) Bateriju vai akumulatoru ražotāju datu uzturēšanu veic par maksu, kuras apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

32.pants. Bateriju vai akumulatoru laišana tirgū nozīmē to, ka baterijas vai akumulatori par maksu vai bez maksas tiek piegādāti vai padarīti pieejami trešajām personām Eiropas Savienības teritorijā, arī importēšanu Eiropas Savienības muitas teritorijā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 07.12.2017. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

33.pants. (1) Bateriju vai akumulatoru ražotājs nodrošina bateriju un akumulatoru atkritumu pieņemšanu, savākšanu, apstrādi un pārstrādi, izmantojot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus atbilstoši veselības un vides aizsardzības principiem un normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(2) Bateriju vai akumulatoru ražotājs var pats veikt šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus vai slēgt līgumu ar komersantu, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu, organizē un koordinē bateriju un akumulatoru atkritumu apsaimniekošanu.

(3) Jebkurš bateriju vai akumulatoru ražotājs, izplatītājs vai atkritumu apsaimniekotājs, kas nodarbojas ar bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanu, apstrādi un pārstrādi, kā arī valsts un pašvaldību iestādes var piedalīties šā panta pirmajā un otrajā daļā minētajos pasākumos.

(4) Šā panta pirmajā un otrajā daļā minētie pasākumi attiecas arī uz baterijām un akumulatoriem, kuru importēšanai no trešajām valstīm nav piemēroti diskriminējoši noteikumi, neierobežojot minēto bateriju un akumulatoru tirdzniecību un nepieļaujot konkurenci ierobežojošas darbības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

34.pants. (1) Pārnēsājamo bateriju vai akumulatoru atkritumus savāc vai pieņem bez maksas arī tad, ja to nodrošina bateriju un akumulatoru izplatītājs, neuzliekot tiešajiem lietotājiem par pienākumu pirkt jaunu bateriju vai akumulatoru.

(2) Transportlīdzekļu bateriju un akumulatoru ražotājs vai izplatītājs nodrošina šādu bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanu, arī izmantojot savākšanas punktus, kas izvietoti tiešo lietotāju tuvumā, vai pieņemšanu no privātpašumā esošiem, saimnieciskajai darbībai neparedzētiem (nekomerciāliem) sauszemes transportlīdzekļiem vai citas pašgājējas tehnikas bez maksas, neuzliekot par pienākumu pirkt jaunu bateriju vai akumulatoru.

(3) Rūpniecībā izmantojamo bateriju un akumulatoru ražotājs vai izplatītājs nodrošina šādu bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanu vai pieņemšanu neatkarīgi no šo bateriju un akumulatoru ķīmiskā sastāva un izcelsmes.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

34.¹ pants. (1) Bateriju vai akumulatoru ražotāji vai to pilnvaroti pārstāvji nodrošina, ka tiek segtas visas šā likuma 33.panta pirmajā un otrajā daļā minēto pasākumu ietvaros savāktā pārnēsājamo bateriju un akumulatoru, transportlīdzekļu bateriju un akumulatoru, kā arī rūpniecībā izmantojamo bateriju un akumulatoru savākšanas, apstrādes un pārstrādes izmaksas.

(2) Šā panta pirmā daļa netiek attiecināta uz bateriju un akumulatoru atkritumiem, kas savākti atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem vai par nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanu, lai novērstu divkāršu samaksu par minēto atkritumu savākšanu, apstrādi un pārstrādi.

(3) Bateriju vai akumulatoru ražotāji vai to pilnvarotas personas nodrošina, ka tiek segtas visas to sabiedrības informēšanas pasākumu izmaksas, kuri attiecas uz visu veidu pārnēsājamo bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanu, apstrādi un pārstrādi.

(4) Bateriju vai akumulatoru tiešajiem lietotājiem pārnēsājamo bateriju un akumulatoru pārdošanas brīdī atsevišķi nenorāda attiecīgo bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanas, apstrādes un pārstrādes izmaksas.

(5) Transportlīdzekļu bateriju vai akumulatoru, kā arī rūpniecībā izmantojamo bateriju vai akumulatoru ražotāji vai to pilnvarotas personas var slēgt līgumus, kas paredz citādu izmaksu segšanas kārtību, nekā noteikts šā panta pirmajā daļā.

(6) Šā panta prasības attiecas uz visu veidu bateriju un akumulatoru atkritumiem neatkarīgi no tirgū laišanas brīža.
(29.03.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

35.pants. Rūpniecībā izmantojamo bateriju, akumulatoru un transportlīdzekļu bateriju vai akumulatoru atkritumus nedrīkst pieņemt apglabāšanai atkritumu poligonos, kā arī sadedzināt. Bateriju vai akumulatoru atkritumu apstrādes un pārstrādes procesā radušos pārpalikus drīkst apglabāt atkritumu poligonos vai sadedzināt.

36.pants. Ministru kabinets nosaka:

- 1) bateriju un akumulatoru atkritumu savākšanai, apstrādei un pārstrādei izvirzāmās prasības;
- 2) bateriju un akumulatoru savākšanas un pārstrādes apjomus un termiņus, kā arī prasības ziņojuma sniegšanai par šo darbību izpildi.

37.pants. (1) *(Izslēgta ar 30.04.2015. likumu)*

(2) Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā un reģionālajos plānos paredz pasākumus, kas veicina no bioloģiskajiem atkritumiem ražotu videi nekaitīgu materiālu izmantošanu, bioloģisko atkritumu atsevišķu savākšanu to reģenerācijai, kompostēšanai un pārstrādei, kā arī pasākumus bioloģisko atkritumu apstrādei atbilstoši šā likuma 4.panta prasībām.

(3) Bioloģiskos atkritumus kompostē bioloģisko atkritumu kompostēšanai speciāli ierīkotās vietās vai pārstrādā citādā veidā, ja saņemta atļauja attiecīgās darbības veikšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

37.¹ pants. (1) Persona, kas pirmā Latvijas Republikas teritorijā realizē riepas vai ieved tās Latvijā, lai izmantotu savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai (turpmāk — riepu ražotājs), nodrošina nolietoto riepu savākšanu, pieņemšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai reģenerāciju, izmantojot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(2) Riepu ražotājs var pats veikt šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus vai atbilstoši normatīvajiem aktiem par dabas resursu nodokli slēgt līgumu par piedalīšanos videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekošanas sistēmā ar videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekotāju, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu, organizē un koordinē nolietoto riepu apsaimniekošanu.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

37.² pants. (1) Riepu ražotājs sedz visas šā likuma 37.¹ panta pirmajā un otrajā daļā minēto pasākumu — nolietoto riepu savākšanas, pieņemšanas, pārvadāšanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un reģenerācijas — izmaksas.

(2) Riepu ražotājs riepu tirdzniecības vai nomaīgas vietās nodrošina nolietoto riepu pieņemšanu bez maksas vismaz tādā pašā apmērā, kādā persona iegādājusies riepas šajā riepu tirdzniecības vai nomaīgas vietā. Riepu ražotājs riepu tirdzniecības vai nomaīgas vietā, kā arī interneta tirdzniecības vietnē, kur riepas tiek piedāvātas tirdzniecībai, ievieto informāciju par kārtību, kādā tas nodrošina nolietoto riepu pieņemšanu atbilstoši šā likuma prasībām.

(3) Riepu ražotājs nodrošina, ka tiek segtas visas ar visu veidu riepu savākšanu, pieņemšanu, pārvadāšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un reģenerāciju saistīto sabiedrības informēšanas pasākumu izmaksas.

(4) Videi kaitīgu preču atkritumu apsaimniekotājs nodrošina, ka tā tīmekļvietnē tiek publicēta informācija par:

1) tiem riepu ražotājiem, kuri pievienojušies attiecīgajai ražotāju paplašinātās atbildības sistēmai;

2) nolietoto riepu pieņemšanas vietām un nolietoto riepu pieņemšanas kārtību.

(5) Ja riepu ražotājs šā likuma 37.¹ panta pirmajā daļā noteiktos pasākumus veic pats, tas šā panta ceturtās daļas 2. punktā minēto informāciju izvieto riepu tirdzniecības vietā un interneta tirdzniecības vietnē.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

37.³ pants. (1) Persona, kas laiž tirgū vai dara pieejamus tirgū tekstilizstrādājumus (turpmāk — tekstilizstrādājumu ražotājs), nodrošina tekstilizstrādājumu atkritumu savākšanu, pieņemšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi vai reģenerāciju, izmantojot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

(2) Tekstilizstrādājumu ražotājs var pats veikt šā panta pirmajā daļā minētos pasākumus vai slēgt līgumu ar komersantu, kas, pamatojoties uz noslēgto līgumu, organizē un koordinē tekstilizstrādājumu atkritumu apsaimniekošanu.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023. Pants stājas spēkā 01.01.2024. Sk. pārejas noteikumu 57. punktu)

37.⁴ pants. (1) Tekstilizstrādājumu ražotājs nodrošina, ka tiek segtas visas šā likuma 37.³ panta pirmajā un otrajā daļā minēto pasākumu — tekstilizstrādājumu atkritumu savākšanas, pieņemšanas, pārvadāšanas, sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, pārstrādes un reģenerācijas — izmaksas.

(2) Tekstilizstrādājumu ražotājs nodrošina, ka tiek segtas visas ar tekstilizstrādājumu atkritumu savākšanu, pieņemšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un reģenerāciju saistīto sabiedrības informēšanas pasākumu izmaksas.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023. Pants stājas spēkā 01.01.2024. Sk. pārejas noteikumu 57. punktu)

VII nodaļa

Maksa par atkritumu apsaimniekošanu

38.pants. (1) Maksu par bīstamo vai ražošanas atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, reģenerāciju vai ražošanas atkritumu apglabāšanu sadzīves atkritumu poligonā nosaka, bīstamo vai ražošanas atkritumu radītājam vai valdītājam vienojoties ar atkritumu apsaimniekotāju, kas veic attiecīgās atkritumu apsaimniekošanas darbības.

(2) Maksu par bīstamo atkritumu apglabāšanu nosaka Ministru kabineta paredzētajā kārtībā.

(3) Maksa par ražošanas atkritumu apglabāšanu bīstamo atkritumu poligonā ir tāda pati kā maksa par bīstamo

atkritumu apglabāšanu attiecīgajā bīstamo atkritumu poligonā.

39.pants. (1) Nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) maksu atkritumu sākotnējam radītājam vai valdītājam veido:

1) pašvaldības lēmumā apstiprinātā maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, kurā tiek ietvertas visas izmaksas par nešķirotu un dalīti savākto atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas un kas samazina apglabājamo atkritumu apjomu, maksa par uzglabāšanu un šo darbību veikšanai nepieciešamo infrastruktūras objektu izveidošanu un uzturēšanu, kā arī starpība starp dalīti savāktu bioloģisko atkritumu apsaimniekošanas izmaksām un šā likuma 39.¹ pantā noteikto maksu;

2) maksa par nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādi saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātu tarifu.

(1¹) Šā panta pirmās daļas 1.punktā minēto maksu samazina par ieņēmumu daļu, kuru atkritumu apsaimniekotājs gūst no šķirotu atkritumu realizācijas.

(1²) Ja līguma darbības laikā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir apstiprināts cits nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifs, atkritumu apsaimniekotājs iekļauj apstiprināto tarifu atkritumu apsaimniekošanas maksā ar tarifa spēkā stāšanās dienu.

(2) Atkritumu apsaimniekotājs, kuru atbilstoši šā likuma 18.pantam izvēlējusies pašvaldība, nodrošina sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu vākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu par vienādu maksu visiem sadzīves atkritumu radītājiem attiecīgajā šo atkritumu apsaimniekošanas zonā atbilstoši šajā likumā noteiktajā kārtībā noslēgtajam līgumam ar pašvaldību.

(2¹) *(Izslēgta ar 07.12.2017. likumu)*

(2²) Atkritumu apsaimniekotājs, pieņemot nešķirotus sadzīves atkritumus no atkritumu radītāja, nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifa maksājumu iekasē par visu apsaimniekošanai nodoto nešķirotu sadzīves atkritumu daudzumu.

(3) Atkritumu kompostēšanas izmaksas iekļauj:

1) nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifā, ja no nešķirotiem sadzīves atkritumiem atšķirotus bioloģiskos atkritumus pārstrādā atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs;

2) maksā par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ja bioloģiskos atkritumus kompostē vietās, kas speciāli ierīkotas bioloģisko atkritumu kompostēšanai.

(4) Pašvaldība ik gadu līdz 30.jūnijam izvērtē maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Maksu pārrēķina, ja šādu maksas komponentu kopsumma mainās par 10 procentiem vai vairāk:

1) šā panta pirmās daļas 1.punktā minētās izmaksas atkritumu tilpuma un masas attiecības mērījumu koeficienta piemērošanas rezultātā;

2) *(izslēgts ar 07.12.2017. likumu)*;

3) ieņēmumu daļa, kuru atkritumu apsaimniekotājs gūst kā starpību nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifa maksājumā starp savākto un atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam centram nodoto sadzīves atkritumu daudzumu.

(5) Atkritumu apsaimniekotājs nodrošina savākto, reģenerācijai nodoto un atkritumu poligonā nodoto sadzīves atkritumu masas noteikšanu tonnās. Par savākto, reģenerācijai nodoto un atkritumu poligonā nodoto sadzīves atkritumu masu atkritumu apsaimniekotājs Ministru kabineta noteiktajā kārtībā informē pašvaldību.

(6) Ministru kabinets nosaka:

1) kārtību, kādā atkritumu apsaimniekotājs veic sadzīves atkritumu masas un tilpuma attiecību mērījumus, un

šo mērījumu veikšanas nosacījumus;

2) kārtību, kādā nosakāms koeficients pārejai no tilpuma vienībām uz masas vienībām;

3) termiņus un kārtību, kādā atkritumu apsaimniekotājs informē pašvaldību par atkritumu masas un tilpuma mērījumiem un piemērojamo koeficientu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015., 17.11.2016., 07.12.2017., 31.03.2022. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

39.¹ pants. Maksu par dalīti savākto bioloģisko atkritumu apsaimniekošanu pašvaldība nosaka 60 procentu apmērā no šā likuma 39. panta pirmajā daļā noteiktās maksas.

(31.03.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023. Grozījums par skaitļa "80" aizstāšanu ar skaitli "60" stājas spēkā 01.01.2024. Sk. pārejas noteikumu 57. punktu)

40. pants. (1) Nešķirotu sadzīves atkritumu apstrāde ir saskaņā ar likumu "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" regulējamie sabiedriskie pakalpojumi.

(2) Nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifu, kā arī atsevišķu sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu, ja apglabāšanai pieņem no nešķirotiem sadzīves atkritumiem atšķirotus un apglabājamus atkritumus, nosaka likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" paredzētajā kārtībā saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikto šo tarifu aprēķināšanas metodiku.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

40.¹ pants. (1) Nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes pakalpojumu nodrošināšanai atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs var izmantot kādu no šādiem ārpakalpojumiem, noslēdzot rakstveida līgumu:

1) par atsevišķu regulējamā pakalpojuma tehnoloģisko procesu vai darbību ar nešķirotiem sadzīves atkritumiem, resursiem un blakusproduktiem, kas radušies nešķirotu sadzīves atkritumu sagatavošanas apglabāšanai rezultātā, ja citādi šo procesu vai darbību veiktu pats atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs;

2) par regulējamā pakalpojuma sniegšanai izmantojamās infrastruktūras nomu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētā ārpakalpojuma cena nosakāma, ievērojot regulējamā sabiedriskā pakalpojuma izmaksu ekonomiskās pamatotības principu. Ārpakalpojuma sniedzējs nodrošina detalizētu informāciju par ārpakalpojuma cenas aprēķinu un cenas izvērtēšanai nepieciešamās informācijas pieejamību atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam centram un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai. Ja līgums par ārpakalpojuma sniegšanu tiek slēgts uz laika periodu, kas ilgāks par gadu, līgumā paredzama pamatota cenas indeksācijas kārtība.

(3) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija atzīst ārpakalpojuma cenu par ekonomiski pamatotu bez to veidojošo izmaksu izvērtējuma, ja secināms, ka ārpakalpojuma cena publiskajā iepirkumā noteikta konkurences apstākļos un atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs pamato faktu, ka nevar ārpakalpojuma līgumā norādītās darbības veikt pats par zemākām izmaksām.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

41.pants. (1) Nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifā iekļauj izmaksas par šādām darbībām:

1) atkritumu poligona, kā arī atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra darbības administrēšanai un nodrošināšanai nepieciešamās infrastruktūras ierīkošana un ekspluatācija;

2) pieņemto sadzīves atkritumu nogādāšana tālākai apstrādei uz kādu no atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra infrastruktūras objektiem;

3) apglabājamo sadzīves atkritumu nogādāšana no atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra, kas nenodrošina atkritumu apglabāšanu sadzīves atkritumu poligonā, atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam centram, kas nodrošina sadzīves atkritumu apglabāšanu;

4) sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai;

5) poligonā apglabāto atkritumu slāņa regulāra pārklāšana ar inerti pārsegumu;

6) tādu sabiedrības izglītības pasākumu nodrošināšana, kuri vērsti uz attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona atkritumu radītāju izglītošanu atkritumu apsaimniekošanas jomā;

7) atkritumu poligona slēgšana un rekultivācija;

8) slēgta atkritumu poligona monitorings un uzturēšana vismaz 30 gadus pēc tā slēgšanas;

9) no nešķirotiem sadzīves atkritumiem atšķirotu apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma samazināšana, tai skaitā bioloģiski noārdāmo atkritumu reģenerācija;

10) pētniecības un attīstības darbības, kas vērstas uz atkritumu poligonos apglabājamo atkritumu daudzuma samazināšanu;

11) no nešķirotiem sadzīves atkritumiem atšķirotu apglabājamo atkritumu nodošana apglabāšanai atkritumu apsaimniekošanas reģionālajam centram, kurš nodrošina atkritumu apglabāšanu saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikto sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu.

(1¹) Šā panta izpratnē uz atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra infrastruktūru attiecināmi visi objekti, kuros tiek veikta nešķirotu sadzīves atkritumu pieņemšana un apstrāde.

(1²) Ministru kabinets paredz kārtību, kādā nosakāmas poligona slēgšanas un rekultivācijas izmaksas, slēgta atkritumu poligona monitoringa un uzturēšanas izmaksas, kā arī kārtību, kādā pašvaldība, kuras administratīvajā teritorijā atrodas sadzīves atkritumu poligons, vai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija uzrauga un kontrolē atkritumu poligona slēgšanas kontā Valsts kasē ieskaitāmo līdzekļu iemaksas un izmaksas pēc poligona slēgšanas.

(1³) Pētniecības un attīstības darbības izmaksas nedrīkst pārsniegt trīs procentus no izmaksām, kas veido tarifu par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos, un tās ir iekļaujamās tarifā pēc pētniecības un attīstības darbības pabeigšanas, ievērojot, ka minētās darbības nodrošina atkritumu poligonos apglabājamā atkritumu daudzuma samazināšanu. Ministru kabinets nosaka:

1) attiecībā uz pētniecības un attīstības darbības atbilstību un novērtēšanu un projekta dokumentāciju izvirzāmās prasības, kā arī pētniecības un attīstības izdevumu uzskaites kārtību;

2) kārtību, kādā nodrošina pētniecības un attīstības darbības rezultātu publisko pieejamību.

(1⁴) *(Izslēgta ar 16.03.2023. likumu)*

(1⁵) Atkritumu poligona apsaimniekotājs vai atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs, ja tas nodrošina sadzīves atkritumu apglabāšanu, atkritumu poligonā pieņemto un apglabāto sadzīves atkritumu masu nosaka tonnās un par apglabāšanai pieņemto un poligonā apglabāto atkritumu masu informē pašvaldību Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un termiņos.

(1⁶) Nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifā iekļauj dabas resursu nodokli normatīvajos aktos noteiktajā apmērā par atkritumu apglabāšanu, kā arī uzkrājumu dabas resursu nodokļa segšanai par to atkritumu daudzumu, ko pēc novietošanas bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārtā biogāzes ieguvei (bioreaktorā) atļaujā A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai noteiktajā termiņā atšķiro no pārstrādātās vai reģenerētās atkritumu frakcijas un apglabā atkritumu poligonā.

(1⁷) Nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifā iekļauj šā panta pirmajā daļā minēto darbību izmaksas un šā panta 1.⁶ daļā minētās izmaksas, ņemot vērā atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra nodrošinātās atkritumu apsaimniekošanas darbības.

(1⁸) Atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifā iekļauj no cita atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra pieņemto apglabājamo no nešķirotiem sadzīves atkritumiem atšķirotu atkritumu apglabāšanas nodrošināšanai nepieciešamās izmaksas.

(1⁹) Ministru kabinets nosaka to izmaksu noteikšanas kārtību, kas veicamas, lai veidotu uzkrājumu dabas resursu nodokļa segšanai par to atkritumu daudzumu, ko pēc novietošanas bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārtā biogāzes ieguvei (bioreaktorā) atļaujā A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai noteiktajā termiņā atšķiro no pārstrādātās vai reģenerētās atkritumu frakcijas un apglabā atkritumu poligonā.

(2) Atkritumu poligona apsaimniekotājs vai atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs to ieņēmumu daļu no nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifa un sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifa, kura paredzēta poligona slēgšanas, rekultivācijas un slēgta poligona monitoringa un uzturēšanas izmaksu segšanai, iemaksā atkritumu poligona slēgšanas kontā Valsts kasē par iepriekšējo ceturksni līdz nākamā ceturkšņa pirmā mēneša piecpadsmitajam datumam.

(3) Pēc tam kad Valsts vides dienests ir pieņēmis lēmumu par atkritumu poligona slēgšanu, šā panta otrajā daļā minētos līdzekļus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā saņem poligona īpašnieks vai apsaimniekotājs, vai atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs, vai valsts vai pašvaldības iestāde poligona slēgšanas, rekultivācijas un slēgta atkritumu poligona monitoringa izmaksu segšanai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014., 30.04.2015., 17.11.2016., 07.12.2017. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

VIII nodaļa Atkritumu pārrobežu pārvadājumi

42.pants. (1) Bīstamo atkritumu eksportēšana reģenerācijai vai apglabāšanai uz valstīm, kuras pievienojušās 1989.gada 22.marta Bāzeles konvencijai par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, ir atļauta, ievērojot minētajā konvencijā noteikto procedūru.

(2) Latvijas teritorijā aizliegts ievest atkritumus apglabāšanai, arī sadedzināšanai, ja minētā darbība ir klasificējama kā atkritumu apglabāšana, vai ilgstošai uzglabāšanai.

(3) Atkritumus reģenerācijai vai sadedzināšanai, ja sadedzināšana klasificējama kā atkritumu reģenerācija, ir atļauts ievest tikai tādā gadījumā, ja valsts teritorijā darbojas atkritumu reģenerācijas iekārtas, kurām ir atbilstoša jauda un kuru īpašnieks ir saņēmis atļauju attiecīgo atkritumu reģenerācijai, un atkritumu ieviešanas rezultātā netiek apdraudēta atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna vai reģionālajos plānos noteiktā Latvijas teritorijā radīto atkritumu apstrāde un reģenerācija.

(4) Valsts vides dienests pieņem lēmumu par atkritumu ieviešanas aizliegumu, ja konstatē, ka netiek ievēroti šā panta trešās daļas nosacījumi. Valsts vides dienests pirms attiecīgo atkritumu ieviešanas izvērtē atkritumu sadedzināšanas iekārtas jaudu un plānoto sadedzināmo atkritumu apjomu un veidu, ņemot vērā informāciju par to valsts teritorijā radīto sadzīves atkritumu daudzumu, kuri ir piemēroti sadedzināšanai attiecīgajās sadedzināšanas iekārtās atbilstoši šo iekārtu darbībai izsniegtajai A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujai. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts vides dienests pieņem lēmumu par atļauju ievest atkritumus reģenerācijai un lēmumu par atkritumu ieviešanas aizliegumu.

(5) Atkritumu apsaimniekotājs, kas iaved Latvijas teritorijā vai izved no Latvijas teritorijas Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 14.jūnija regulas (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem (turpmāk — regula Nr. 1013/2006) 3.pantā vai Bāzeles konvencijā minētos atkritumus šā panta trešajā daļā paredzētajiem mērķiem, atkritumu radītājs, kas pats izved no Latvijas teritorijas atkritumus apglabāšanai, pārstrādei vai reģenerācijai, līdz kārtējā gada 1.martam iesniedz pārskatu par atkritumiem par iepriekšējo kalendāra gadu saskaņā ar noteikumiem par vides aizsardzības valsts statistikas pārskatu veidlapām.

(6) Šā panta trešajā daļā minēto sadedzināšanas iekārtu īpašnieks līdz attiecīgā gada 20.decembrim iesniedz Valsts vides dienestam informāciju par nākamajā gadā plānoto sadedzināmo atkritumu apjomu un veidu.

(7) Atkritumu apsaimniekotājs, kurš atbilstoši izsniegtajai A vai B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujai sagatavo atkritumus sadedzināšanai atkritumu sadedzināšanas iekārtās, līdz attiecīgā gada 20.decembrim iesniedz Valsts vides dienestam informāciju par nākamajā gadā plānoto sadedzināmo atkritumu apjomu un veidu.

(7¹) Valsts vides dienests, ņemot vērā šā panta sestajā un septītajā daļā minēto informāciju, var pieņemt lēmumu par atteikumu izsniegt apstiprinājumu vai piekrišanu pārrobežu atkritumu sūtījumiem attiecībā uz sadedzināmiem atkritumiem vai to ražošanas komponentēm, ja Latvijā radīto un sadedzināšanai sagatavoto atkritumu apjoms atbilst sadedzināšanas iekārtu darbībai nepieciešamajam apjomam.

(8) Valsts vides dienests pilda regulā Nr. 1013/2006 minētos kompetentās iestādes un korespondenta pienākumus un izsniedz apstiprinājumu vai piekrišanu atkritumu pārrobežu pārvadājumiem. Uzskatāms, ka Valsts vides dienests ir izsniedzis apstiprinājumu vai piekrišanu atkritumu pārrobežu pārvadājumam, piemērojot Brīvas pakalpojumu sniegšanas likumā minēto noklusējumu, ja Valsts vides dienests regulā Nr. 1013/2006 noteiktajā termiņā nav rakstveidā informējis atkritumu apsaimniekošanas komersantu, atkritumu tirgotāju vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieku, vai citas atkritumu pārrobežu pārvadājumā iesaistītās personas par apstiprinājumu vai piekrišanu atkritumu pārrobežu pārvadājumam vai par atteikumu izsniegt apstiprinājumu vai piekrišanu atkritumu pārrobežu pārvadājumam.

(8¹) Valsts vides dienests kontrolē elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu sūtījumus saskaņā ar regulu Nr. 1013/2006 un Eiropas Komisijas 2007.gada 29.novembra regulu Nr. 1418/2007 par Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (EK) Nr. 1013/2006 III vai IIIA pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli, kā arī lietotu elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījumus, par kuriem pastāv pamatotas aizdomas, ka tiek sūtīti elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi. Valsts vides dienests ir tiesīgs pieprasīt elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājam un bez maksas saņemt no tā, šo ražotāju pārstāvošas trešās personas vai citas personas, kas organizē attiecīgo lietoto elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījumu, informāciju par veiktajām lietoto elektrisko un elektronisko iekārtu funkcionalitātes un ķīmiskā sastāva analīzēm.

(8²) Ministru kabinets nosaka prasības tādu lietotu elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījumu pārbaudei, par kuriem pastāv aizdomas, ka tiek sūtīti elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi. Valsts vides dienestam ir tiesības pieņemt lēmumu, ka elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījums ir elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, ja pastāv pamatotas aizdomas, ka tiek sūtīti elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi.

(8³) Valsts vides dienesta pieņemtos lēmumus saistībā ar elektrisko un elektronisko iekārtu sūtījumiem var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā un pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Lēmuma pārsūdzēšana neaptrū tā darbību.

(9) Par apstiprinājuma vai piekrišanas izsniegšanu atkritumu pārrobežu pārvadājumiem maksājama valsts nodeva. Nodevas apmēru un maksāšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(10) Atkritumus, kuru sagatavošana atkārtotai izmantošanai, atkārtota izmantošana, reģenerācija vai apglabāšana Latvijā nav iespējama ekonomisku vai tehnisku apsvērumu dēļ, attiecīgo darbību veikšanai var izvest uz citām valstīm atbilstoši 1989.gada 22.marta Bāzeles konvencijai par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu un regulai Nr. 1013/2006.

(11) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā personas, kuras Latvijas teritorijā ieved pārstrādei vai reģenerācijai atkritumus, kas minēti regulas Nr. 1013/2006 3. panta 2. punktā, veic ievesto atkritumu uzskaiti.

(12) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā regulas Nr. 1013/2006 3. panta 2. punktā minēto pārstrādei vai reģenerācijai ievesto atkritumu pārvadājumu uzskaiti veic atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā, kā arī maksu par sadzīves atkritumu pārvadājumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību.

(13) Ja uzskaiti atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā nodrošina komersants uz deleģējuma līguma pamata, šis komersants atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.

(14) Pirms regulas Nr. 1013/2006 3. panta 2. punktā minēto atkritumu ieviešanas pārstrādei vai reģenerācijai Latvijā persona iesniedz Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu, kas noteikts šā likuma 12. panta 1.² daļā par atkritumu pārstrādi vai reģenerāciju uz vienu kalendāra gadu vai katram sūtījumam atsevišķi.

(15) Valsts vides dienests pilda Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra regulā (ES) Nr. 1257/2013 par kuģu pārstrādi un ar ko groza regulu (EK) Nr. 1013/2006 un direktīvu 2009/16/EK minētos kompetentās iestādes un kontaktpersonas pienākumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012., 27.03.2014., 30.04.2015., 07.12.2017. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

IX nodaļa

Administratīvie pārkāpumi atkritumu apsaimniekošanas jomā un kompetence administratīvo pārkāpumu procesā

(Nodaļa 05.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.12.2019. Nodaļa stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 46. punktu)

43. pants. (1) Par sadzīves atkritumu radītāja vai valdītāja nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā piemēro brīdinājumu vai naudas sodu fiziskajai personai no desmit līdz simt piecdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no piecdesmit līdz trīssimt naudas soda vienībām.

(2) Par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpšanu piemēro brīdinājumu vai naudas sodu atkritumu radītājam vai valdītājam — fiziskajai personai — no četrpadsmit līdz divsimt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no piecdesmit līdz piecsimt sešdesmit naudas soda vienībām.

(3) Par atkritumu uzskaites noteikumu pārkāpšanu piemēro naudas sodu juridiskajai personai no piecdesmit līdz divsimt piecdesmit naudas soda vienībām.

(4) Par normatīvajos aktos noteikta speciālā marķējuma, kurā norādīta prasība savākt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus atsevišķi no citiem atkritumiem, nelietošanu elektriskajām vai elektroniskajām iekārtām vai speciālā marķējuma, kurā norādīta prasība savākt bateriju un akumulatoru atkritumus atsevišķi no citiem atkritumiem, nelietošanu baterijām un akumulatoriem piemēro naudas sodu juridiskajai personai no piecdesmit līdz trīssimt piecdesmit naudas soda vienībām.

(5) Par normatīvajos aktos elektrisko un elektronisko iekārtu, bateriju vai akumulatoru ražotājam noteiktās prasības reģistrēties nepildīšanu piemēro naudas sodu juridiskajai personai no piecdesmit līdz trīssimt piecdesmit naudas soda vienībām.

(6) Par atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu vai uzglabāšanu vai par slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanu un atkritumu pāršķirošanu bez atļaujas piemēro naudas sodu fiziskajai personai no četrpadsmit līdz divsimt naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no piecdesmit līdz piecsimt sešdesmit naudas soda vienībām.

(7) Par normatīvajos aktos atkritumu pārrobežu pārvadājumiem noteikto prasību pārkāpšanu piemēro naudas sodu fiziskajai personai no piecdesmit līdz divsimt divdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai — no sešdesmit līdz astoņsimt naudas soda vienībām.

(05.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.12.2019. Pants stājas spēkā 01.07.2020. Sk. pārejas noteikumu 46. punktu)

44. pants. (1) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 43. panta pirmajā daļā minēto pārkāpumu līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic pašvaldības administratīvā inspekcija, pašvaldības izpilddirektors, pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītājs, pašvaldības vides inspekcija, pašvaldības vides kontroles amatpersona vai pašvaldības policija. Administratīvā pārkāpuma lietu izskata pašvaldības administratīvā komisija vai apakškomisija.

(2) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 43. panta otrajā daļā (izņemot pārkāpumu attiecībā uz ārstniecības iestādē radītiem atkritumiem), trešajā, ceturtajā, piektajā, sestajā un septītajā daļā minēto pārkāpumu veic Valsts vides dienests. Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 43. panta otrajā daļā minēto pārkāpumu (izņemot pārkāpumu attiecībā uz ārstniecības iestādē radītiem atkritumiem) līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai var veikt pašvaldības administratīvā inspekcija, pašvaldības izpilddirektors, pagasta vai pilsētas pārvaldes vadītājs, pašvaldības vides inspekcija, pašvaldības vides kontroles amatpersona vai pašvaldības policija. Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 43. panta otrajā daļā minēto pārkāpumu, ja tas izdarīts mežā, līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic arī Valsts meža dienests.

(3) Administratīvā pārkāpuma procesu par šā likuma 43. panta otrajā daļā minēto pārkāpumu attiecībā uz ārstniecības iestādē radītiem atkritumiem veic Veselības inspekcija.

(05.12.2019. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Atkritumu apsaimniekošanas likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2001, 3.nr.; 2004, 7., 10.nr.; 2005, 2., 15.nr.; 2006, 24.nr.; 2008, 9.nr.; 2009, 21.nr.).

2. Šā likuma 6.panta 3.punkts, 12.panta trešā daļa un 42.panta piektā daļa stājas spēkā 2011.gada 1.janvārī.

3. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2010.gada 31.decembrim izdod šā likuma 6.panta 1.punktā, 9.panta ceturtajā daļā, 11.panta otrajā daļā, 12.panta otrajā daļā, 17.panta piektajā, sestajā un astotajā daļā, 20.panta ceturtajā, piektajā un septītajā daļā, 22.panta otrās daļas 1.punktā, 24.panta otrajā un ceturtajā daļā un 31.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

4. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2011.gada 30.novembrim izdod šā likuma 6.panta 2., 4., 5.punktā, 20.panta astotajā daļā, 22.panta otrās daļas 2. un 3.punktā, 24.panta pirmajā daļā, 29.pantā, 31.panta trešajā daļā, 36.pantā, 38.panta otrajā daļā minētos noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

5. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2011.gada 30.novembrim ir piemērojami šādi Ministru kabineta noteikumi:

1) Ministru kabineta 2001.gada 17.jūlija noteikumi Nr.323 "Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai";

2) Ministru kabineta 2003.gada 8.jūlija noteikumi Nr.371 "Kārtība, kādā nosaka maksu par bīstamo atkritumu apglabāšanu";

3) Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumi Nr.365 "Noteikumi par atkritumu pārstrādes, reģenerācijas un apglabāšanas veidiem";

4) Ministru kabineta 2004.gada 27.jūlija noteikumi Nr.624 "Noteikumi par elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijām";

5) Ministru kabineta 2004.gada 24.augusta noteikumi Nr.736 "Elektrisko un elektronisko iekārtu marķēšanas un informācijas sniegšanas prasības";

6) Ministru kabineta 2004.gada 9.novembra noteikumi Nr.923 "Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi";

7) Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra noteikumi Nr.985 "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus";

8) Ministru kabineta 2005.gada 26.jūlija ieteikumi Nr.1 "Ieteikumi pašvaldībām par saistošajiem noteikumiem, kuri reglamentē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu";

9) Ministru kabineta 2005.gada 22.novembra noteikumi Nr.874 "Kārtība, kādā iepērkami un realizējami melno un krāsaino metālu atgriezumus un lūžņus";

10) Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumi Nr.1002 "Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrācijas kārtība";

11) Ministru kabineta 2006.gada 3.janvāra noteikumi Nr.3 "Noteikumi par valsts nodevu par licences izsniegšanu melno un krāsaino metālu atgriezumus un lūžņus iepirkšanai un valsts nodevas maksāšanas kārtību";

12) Ministru kabineta 2006.gada 25.aprīļa noteikumi Nr.332 "Noteikumi par azbesta un azbesta izstrādājumu ražošanas radīto vides piesārņojumu un azbesta atkritumu apsaimniekošanu";

13) Ministru kabineta 2006.gada 13.jūnija noteikumi Nr.474 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi";

14) Ministru kabineta 2008.gada 29.jūlija noteikumi Nr.613 "Atkritumu apsaimniekošanas atļauju izsniegšanas, pagarināšanas, pārskatīšanas un anulēšanas kārtība";

15) Ministru kabineta 2008.gada 22.septembra noteikumi Nr.782 "Kārtība, kādā iesniedzami ziņojumi par pārstrādāto atkritumu apjomu un veidiem";

16) Ministru kabineta 2008.gada 22.septembra noteikumi Nr.789 "Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība";

17) Ministru kabineta 2008.gada 25.novembra noteikumi Nr.977 "Noteikumi par bateriju un akumulatoru ražotāju reģistrācijas kārtību un reģistra turētāju";

18) Ministru kabineta 2008.gada 16.decembra noteikumi Nr.1051 "Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakojšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība";

19) Ministru kabineta 2009.gada 17.februāra noteikumi Nr.156 "Noteikumi par ārvalstu elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrācijas kārtību un pienākumiem";

20) Ministru kabineta 2009.gada 1.septembra noteikumi Nr.985 "Noteikumi par atkritumu savākšanas, šķirošanas un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietām";

21) Ministru kabineta 2010.gada 9.februāra noteikumi Nr.121 "Noteikumi par kārtību, kādā savāc un apsaimnieko dzērienu primāro iepakojumu, kuram nepiemēro depozīta sistēmu un kuru pieņem tirdzniecības vietā vai speciāli izveidotā dzērienu iepakojuma pieņemšanas punktā, un par prasībām komersantiem, kuri pieņem šādu iepakojumu".

6. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2006.—2012.gadam un atkritumu apsaimniekošanas reģionālie plāni, kas izdoti līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, ir spēkā līdz to termiņa beigām.

7. Ministru kabineta 2006.gada 26.septembra noteikumi Nr.797 "Noteikumi par Ziemeļvidzemes reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu 2006.—2013.gadam" ir spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim.

8. Pašvaldības līdz 2011.gada 1.aprīlim izvērtē spēkā esošo saistošo noteikumu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu atbilstību šā likuma prasībām un atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam un reģionālajiem plāniem, kā arī pašvaldību administratīvo teritoriju dalījumu atkritumu apsaimniekošanas zonās un, ja nepieciešams, līdz 2011.gada 1.oktobrim izdod jaunus saistošos noteikumus.

9. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar pašvaldībām izstrādā un Ministru kabinets līdz 2013.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 10.panta pirmajā daļā minētos noteikumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.12.2010. un 29.03.2012. likumu, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

10. Ministru kabinets:

1) līdz 2012.gada 30.decembrim apstiprina šā likuma 9.panta otrajā daļā minēto atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu, tai skaitā atkritumu rašanās novēršanas programmu;

2) *(izslēgts ar 30.04.2015. likumu).*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

11. Atļaujas, kas izsniegtas, pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2001, 3.nr.; 2004, 7., 10.nr.; 2005, 2., 15.nr.; 2006, 24.nr.; 2008, 9.nr.; 2009, 21.nr.) prasībām, ir spēkā līdz to termiņa beigām.

12. Līdz 2005.gada 26.jūlijam pašvaldības un sadzīves atkritumu apsaimniekotāja noslēgtais līgums par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu izbeidzas līgumā noteiktajā termiņā. Ja pašvaldība un sadzīves atkritumu apsaimniekotājs pēc 2005.gada 26.jūlija ir noslēguši vai pagarinājuši līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, nepiemērojot normatīvos aktus par publisko iepirkumu vai neatbilstoši normatīvajiem aktiem par publisko iepirkumu, minētais līgums izbeidzams ne vēlāk kā līdz 2013.gada 1.jūlijam.

(Pirmais teikums, ciktāl tas attiecas uz līgumiem, kas noslēgti, nepiemērojot vai neatbilstoši piemērojot normatīvos aktus par publisko iepirkumu, atzīts par spēkā neesošu no 01.07.2013. ar Satversmes tiesas 06.12.2012. spriedumu, kas stājas spēkā 11.12.2012.)

13. Līdz līguma par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecīgajā zonā noslēgšanai ar komersantu, kurš izraudzīts publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu atbilst pēdējam regulatora apstiprinātajam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifam, kas noteikts pirms šā likuma spēkā stāšanās. Pašvaldība ir tiesīga pārskatīt minēto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas tarifu, ja ir mainījies šā likuma 39.panta pirmās daļas 2. un 3.punktā minētais tarifs vai nodoklis, un precizēt to tādā apmērā, kādā to ietekmē attiecīgās izmaiņas.

14. Pašvaldības un sadzīves atkritumu apsaimniekotāja noslēgtais līgums par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, kurā nav noteikts līguma darbības termiņš, izbeidzams ne vēlāk kā līdz 2013.gada 1.jūlijam.

15. Pašvaldība, kuras noslēgtie līgumi izbeidzami saskaņā ar šā likuma pārejas noteikumu 12. vai 14.punktu, līdz 2013.gada 1.jūlijam izvēlas sadzīves atkritumu apsaimniekotāju šā likuma 18.pantā noteiktajā kārtībā.

16. Līdz līgumā noteiktā termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2015.gada 31.decembrim ir spēkā līgums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ko slēgusi persona, kura ir publisko iepirkumu pasūtītājs atbilstoši normatīvajiem aktiem par publisko iepirkumu, un kas noslēgts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

17. Līdz līgumā noteiktā termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2015.gada 31.decembrim ir spēkā līgums, ko atkritumu radītājs, kurš atbilstoši normatīvajiem aktiem atbrīvots no dabas resursu nodokļa maksāšanas par atsevišķu veidu atkritumu apsaimniekošanu vai kurš piedalās atsevišķu veidu atkritumu apsaimniekošanas sistēmās, noslēdzis ar paša izraudzītu atkritumu apsaimniekotāju par šķirotu sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu un kas noslēgts līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

18. Pašvaldības, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai nav noslēgušas līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, sadzīves atkritumu apsaimniekotāju izvēlas šā likuma 18.pantā noteiktajā kārtībā līdz 2011.gada 31.decembrim.

19. Šā likuma 27.panta ceturtās daļas nosacījumus attiecībā uz liela izmēra mājāsaimniecības elektriskajām un elektroniskajām iekārtām nepiemēro līdz 2013.gada 13.februārim, bet attiecībā uz citām mājāsaimniecības elektriskajām un elektroniskajām iekārtām — līdz 2011.gada 13.februārim. Pircējiem norādītās izmaksas par šo iekārtu atkritumu savākšanu, apstrādi un apglabāšanu drošā veidā nedrīkst būt lielākas par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas faktiskajām izmaksām.

20. Ministru kabinets ne vēlāk kā līdz 2013.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 6.panta 6.punktā, 12.¹ pantā minētos noteikumus.

(29.03.2012. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. likumu, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

21. Ja pašvaldība šā likuma 18.pantā noteiktajā kārtībā nav noslēgusi līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu vai uzglabāšanu, personas, kas ir pasūtītāji normatīvo aktu par publisko iepirkumu izpratnē, veic sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas publisko iepirkumu, ievērojot pašvaldības saistošo noteikumu prasības. Šādā gadījumā pasūtītāja noslēgtais līgums ir spēkā līdz tajā noteiktā līguma darbības termiņa beigām, taču ne ilgāk kā vienu mēnesi pēc tam, kad stājas spēkā līgums, kuru noslēgusi pašvaldība ar šā likuma 18.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā izraudzītu komersantu.

(29.03.2012. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.05.2012.)

22. Ministru kabinets:

1) līdz 2014.gada 1.jūlijam izdod šā likuma 6.panta 1.¹ punktā, 24.panta otrajā daļā un 42.panta 8.² daļā minētos noteikumus;

2) līdz 2014.gada 30.decembrim izdod šā likuma 12.¹ pantā minētos noteikumus;

3) līdz 2015.gada 1.decembrim izdod šā likuma 12.panta otrās daļas 6.punktā un 41.panta 1.² un trešajā daļā minētos noteikumus;

4) līdz 2016.gada 1.martam izdod šā likuma 18.panta otrajā un vienpadsmitajā daļā un 42.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(27.03.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 30.04.2015. likumu, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

23. Līdz šā likuma 24.panta otrajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2014.gada 1.jūlijam ir piemērojami Ministru kabineta 2011.gada 26.aprīļa noteikumi Nr.323 "Noteikumi par elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju un bateriju vai akumulatoru ražotāju reģistrācijas kārtību un samaksu par datu uzturēšanu", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(27.03.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

24. Līdz šā likuma 12.¹ pantā minēto Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2014.gada 30.decembrim ir piemērojami Ministru kabineta 2013.gada 22.oktobra noteikumi Nr.1172 "Atkritumu tirgotāju un atkritumu apsaimniekošanas starpnieku reģistrācijas kārtība", ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

(27.03.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.04.2014.)

25. Līdz līgumā noteiktā termiņa beigām, bet ne ilgāk kā līdz 2017.gada 1.jūnijam ir spēkā līgums par savā komercdarbības veikšanas vietā radīto atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu, kuru sadzīves atkritumu radītājs noslēdzis un par kuru informējis vietējo pašvaldību, pamatojoties uz Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta desmito daļu, kas bija spēkā līdz 2015.gada 31.maijam.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

26. Šā likuma 12.panta trešās daļas jaunā redakcija stājas spēkā vienlaikus ar attiecīgiem grozījumiem likumā "Par nodokļiem un nodevām".

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

27. Grozījumi šā likuma 23.panta pirmajā daļā attiecībā uz informācijas uzskaiti un sniegšanu valsts institūcijām un pašvaldībām un grozījumi šā likuma 41.panta pirmajā daļā attiecībā uz izmaksu, kas saistītas ar slēgta atkritumu poligona uzturēšanu, un izmaksu, kas saistītas ar bioloģiski noārdāmo atkritumu apglabājamā daudzuma samazināšanu, iekļaušanu tarifā par atkritumu apglabāšanu poligonos stājas spēkā 2016.gada 1.janvārī.

(30.04.2015. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.06.2015.)

28. Ministru kabinets:

1) līdz 2017.gada 31.martam izdod šā likuma 20.panta vienpadsmitajā daļā un 41.panta 1.³ un 1.⁵ daļā minētos noteikumus;

2) līdz 2017.gada 31.augustam izdod šā likuma 22.panta otrās daļas 4. un 5.punktā un 39.panta sestajā daļā minētos noteikumus.

(17.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

29. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija līdz 2017.gada 28.februārim nosaka šā likuma 41.panta 1.⁴ daļā minēto kārtību.

(17.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

30. Līdz šā likuma 39.panta sestajā daļā minēto noteikumu spēkā stāšanās dienai atkritumu apsaimniekotājs sniedz pašvaldībai informāciju par savāktu un poligonā nodoto sadzīves atkritumu daudzumu.

(17.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

31. Sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs sagatavo un ne vēlāk kā līdz 2017. gada 31. decembrim iesniedz izskatīšanai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai tarifa projektu atbilstoši šā likuma 41. panta

1.⁴ daļai, kas paredz, ka poligona apsaimniekotājs samazina tarifā par atkritumu apglabāšanu iekļautās izmaksas par ieņēmumu daļu, kuru tas gūst kā starpību starp maksājumu par dabas resursu nodokli, ko samaksā atkritumu apsaimniekotājs par sadzīves atkritumu daudzumu saskaņā ar šā likuma 39. panta 2.¹ daļu, kas paredz, ka atkritumu poligona apsaimniekotājs, pieņemot apglabāšanai sadzīves atkritumus, dabas resursu nodokli par sadzīves atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā iekasē par visu apglabāšanai nodoto nešķirotu sadzīves atkritumu daudzumu, un valsts budžetā samaksāto dabas resursu nodokli par sadzīves atkritumu apglabāšanu.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

32. Ja sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs atbilstoši šo pārejas noteikumu 31. punktam iesniedzis izskatīšanai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai tarifa projektu, bet tas nav apstiprināts līdz 2017. gada 31. decembrim, sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs līdz 2018. gada 30. martam iesniedz precizētus tarifa projekta aprēķinus, ievērojot grozījumus šā likuma 41. pantā, kas stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī (par pirmās daļas papildināšanu ar 9. punktu un 1.⁴ daļas pirmā teikuma izslēgšanu).

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

32.¹ Līdz brīdim, kad Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija apstiprina sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifu saskaņā ar sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodiku pēc šā likuma 41. panta pirmās daļas 9. punkta spēkā stāšanās, atkritumu poligona apsaimniekotājs, kura spēkā esošajā sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifā iekļautās izmaksas nav samazinātas par ieņēmumu daļu, kuru tas gūst kā starpību starp maksājumu par dabas resursu nodokli, ko samaksā atkritumu apsaimniekotājs, un valsts budžetā samaksāto dabas resursu nodokli par sadzīves atkritumu apglabāšanu, dabas resursu nodoklim par sadzīves atkritumu apglabāšanu piemēro koeficientu, kas atbilst attiecībai starp poligonā apglabāto atkritumu daudzumu un poligonā pieņemto atkritumu daudzumu, un vienlaikus paziņo par to pašvaldībai saskaņā ar šā likuma 41. panta 1.⁵ daļu.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

32.² Pēc 32.¹ punktā minētā tarifa apstiprināšanas sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs iesniedz pašvaldībai informāciju par apstiprināto tarifu. Pašvaldība viena mēneša laikā no informācijas saņemšanas dienas pieņem lēmumu par nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) maksu atkritumu sākotnējam radītājam, ievērojot grozījumus šā likuma 39. panta pirmajā daļā, kas stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī. Lēmumā norāda maksu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas un kas samazina apglabājamo atkritumu apjomu, par uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, pārkraušanas un šķirošanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība ar atkritumu apsaimniekotāju un kuru tā apstiprinājusi, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju atbilstoši šā likuma 18. pantam.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

33. Informāciju saskaņā ar Ministru kabineta noteikto kārtību par veiktajiem atkritumu masas un tilpuma mērījumiem un piemērojamo koeficientu pārejai no tilpuma uz masas vienībām atkritumu apsaimniekotājs pirmo reizi iesniedz pašvaldībai līdz 2018.gada 30.aprīlim.

(17.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

34. Ja atkritumu apsaimniekošanas līgumos, kas noslēgti publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā līdz 2016.gada 31.decembrim vai izsludināti līdz 2016.gada 31.decembrim, paredzēts nosacījums par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas pārskatīšanu, pašvaldība pārreķinu par 2017.gadu veic:

1) divu mēnešu laikā pēc tam, kad tā saņēmusi šo pārejas noteikumu 30.punktā noteikto informāciju no atkritumu apsaimniekotāja;

2) divu mēnešu laikā pēc tam, kad tā saņēmusi šo pārejas noteikumu 32.punktā noteikto informāciju no atkritumu poligona apsaimniekotāja.

(17.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

35. Ja atkritumu apsaimniekošanas līgumi, kas noslēgti publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā līdz 2016.gada 31.decembrim vai izsludināti līdz 2016.gada 31.decembrim, neparedz iespēju pārskatīt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksu, pašvaldības līdz 2020.gada 30.jūnijam nodrošina minēto līgumu pārskatīšanu, iekļaujot tajos nosacījumus sadzīves atkritumu apsaimniekošanas

maksas pārrēķināšanai atbilstoši šā likuma 39.panta piektajai daļai, un veic pirmo pārrēķinu.

(17.11.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

36. Dabas resursu nodokļa maksājumu pieaugumu atbilstoši nodokļa likmei, kas stājas spēkā 2017.gada 1.janvārī, par periodu no 2017.gada 1.janvāra līdz pašvaldības pieņemtā lēmuma par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas noteikšanu spēkā stāšanās brīdī proporcionāli iekļauj turpmākajos maksājumos periodā līdz 2017.gada 31.decembrim.

(08.12.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2017.)

37. Prasības par finanšu nodrošinājumu attiecībā uz pārvadājumiem, pārstrādi vai reģenerāciju Latvijas teritorijā piemērojamas no 2018. gada 1. jūlija. Šā likuma 12. panta 1.² daļā minēto finanšu nodrošinājumu atkritumu apsaimniekotājs, kuram atkritumu apsaimniekošanas atļauja izsniegta līdz 2017. gada 30. decembrim vai kurš iesniedzis iesniegumu atļaujas saņemšanai līdz 2018. gada 30. jūnijam, iesniedz Valsts vides dienestam līdz 2018. gada 30. decembrim.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

38. Šā likuma 23. panta ceturtajā daļā minētie sadzīves un ražošanas atkritumu valdītāji un apsaimniekotāji, kā arī šā likuma 17.¹ panta pirmajā daļā minētie atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtu operatori pārvadājumu un atkritumu saņemšanas paziņošanu uzsāk ar 2018. gada 1. jūliju.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

39. Par šā likuma 17.¹ panta pirmajā daļā un 23. panta ceturtajā daļā minētajām darbībām atkritumu valdītāji un apsaimniekotāji, kā arī atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtu operatori un 42. panta četrpadsmitajā daļā minētās personas ar 2018. gada 1. jūliju līdz atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmas izveidei ziņo Valsts vides dienestam, nosūtot informāciju uz oficiālo elektroniskā pasta adresi, bet pēc atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmas darbības uzsākšanas — Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarotai iestādei vai komersantam, kuram šo uzdevumu deleģējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

40. Prasības par finanšu nodrošinājumu regulas Nr. 1013/2006 3. panta 2. punktā minēto atkritumu pārvadāšanai piemērojamas attiecībā uz atkritumiem, kurus plānots ievest Latvijas teritorijā pārstrādei vai reģenerācijai no 2018. gada 1. jūlija.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

41. Ministru kabinets līdz 2018. gada 30. maijam izdod šā likuma 17.¹ panta otrajā daļā, 23. panta piektajā daļā un 42. panta vienpadsmitajā un divpadsmitajā daļā minētos noteikumus.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

42. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija divu mēnešu laikā pēc šā likuma 41. panta pirmās daļas 9. punkta spēkā stāšanās veic grozījumus sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodikā.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

43. Atkritumu valdītāji vai apsaimniekotāji, kā arī atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtu operatori gadījumos, kad tehnisku iemeslu dēļ atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā nevar ievadīt šā likuma 17.¹ panta pirmajā daļā, 23. panta ceturtajā daļā, kā arī 42. panta divpadsmitajā daļā minēto informāciju, līdz 2019. gada 30. jūnijam var to iesniegt Valsts vides dienestam, nosūtot uz oficiālo elektroniskā pasta adresi.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

44. Ministru kabinets līdz 2018. gada 1. martam izdod šā likuma 4. panta ceturtajā daļā, 12. panta otrās daļas 7. un 8. punktā un 12.¹ panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

45. Atkritumu tirgotāji un atkritumu apsaimniekošanas starpnieki par noslēgtajiem līgumiem un veiktajiem darījumiem Valsts vides dienestam paziņo, sākot ar 2018. gada 1. aprīli.

(07.12.2017. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2018.)

46. Grozījumi šā likuma 8. panta pirmās daļas 3. punktā (par vārdu "kā arī nosaka pašvaldības pilnvarotas institūcijas un amatpersonas, kuras kontrolē saistošo noteikumu ievērošanu un ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu" izslēgšanu), kā arī šā likuma IX nodaļa stājas spēkā vienlaikus ar Administratīvās atbildības likumu.

(05.12.2019. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.12.2019.)

47. Šā likuma 12.¹ panta piektajā daļā minēto finanšu nodrošinājumu atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks, kurš ir reģistrēts Valsts vides dienestā līdz 2020. gada 30. decembrim, iesniedz Valsts vides dienestam līdz 2021. gada 31. martam.

(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

48. Šā likuma 23. panta ceturtajā daļā minētie sadzīves, ražošanas, būvniecības vai bīstamo atkritumu valdītāji vai atkritumu apsaimniekotāji, kā arī šā likuma 17.¹ panta pirmajā daļā minētie atkritumu pārstrādes, reģenerācijas vai apglabāšanas iekārtu operatori pārvadājumu un atkritumu saņemšanas paziņošanu uzsāk ar 2020. gada 30. decembri.

(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

49. Atkritumu apsaimniekošanas reģionos ietilpstošās pašvaldības līdz 2023. gada 31. decembrim izstrādā un apstiprina atkritumu apsaimniekošanas reģionālos plānus vai atkritumu apsaimniekošanas plānu pašvaldības administratīvajai teritorijai, ja pašvaldība nepiekrīt apstiprināt atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu, laikposmam līdz 2027. gada 30. decembrim.

(09.07.2020. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.09.2022. un 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

50. Ministru kabinets:

1) līdz 2020. gada 1. oktobrim izdod šā likuma 7. panta pirmās daļas 6. punktā, 9. panta piektajā daļā, 11. panta trešajā daļā, 17.¹ panta otrajā daļā, 20. panta trešajā, ceturtajā, piektajā un 8.¹ daļā, 22. panta 1.¹ un 1.² daļā un otrās daļas 6. punktā minētos Ministru kabineta noteikumus;

2) līdz 2020. gada 30. decembrim izdod šā likuma 12. panta otrās daļas 9. un 10. punktā, 14. panta 1.¹ daļā un 23. panta piektajā daļā minētos Ministru kabineta noteikumus.

(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

51. Šā likuma 22. panta piektā daļa stājas spēkā 2030. gada 1. janvārī.

(09.07.2020. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.08.2020. Minētais grozījums iekļauts likuma redakcijā uz 01.01.2030.)

52. Līdz 2023. gada 31. decembrim pašvaldība un tās izvēlētais sadzīves atkritumu apsaimniekotājs veic grozījumus līgumos par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu attiecībā uz nešķirotu sadzīves atkritumu un bioloģisko atkritumu maksas apmēru saskaņā ar šā likuma 39. un 39.¹ pantā paredzēto maksas noteikšanas kārtību.

(31.03.2022. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.03.2023. likumu, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

53. Grozījums par šā likuma 21. panta pirmās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, kas paredz sadzīves atkritumu apglabāšanu tikai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu poligonā, stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

(15.09.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.10.2022.)

54. Līgums par pašvaldības administratīvajā teritorijā savākto sadzīves atkritumu apglabāšanu, ko pašvaldība līdz

2022. gada 31. oktobrim noslēgusi ar tāda sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotāju, kurā netiek turpināta atkritumu apglabāšana pēc 2023. gada 31. decembra, ir spēkā līdz attiecīgajā līgumā noteiktā termiņa beigām un nav pagarināms.

(15.09.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 03.10.2022.)

55. Ministru kabinets:

1) līdz 2023. gada 31. decembrim izdod šā likuma 14. panta pirmajā daļā, 20. panta ceturtajā, 5.², septītajā, 8.¹ un 8.² daļā un 22. panta 1.¹ daļā minētos noteikumus;

2) līdz 2024. gada 31. martam izdod šā likuma 6. panta 7., 8. un 9. punktā, 12. panta otrās daļas 1. punktā, 12.¹ panta 1.¹ daļā un 41. panta 1.⁹ daļā minētos noteikumus.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

56. Pašvaldības izveido atkritumu apsaimniekošanas reģionālos centrus līdz 2024. gada 30. jūnijam.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

57. Šā likuma 37.³ un 37.⁴ pants un grozījumi 39.¹ pantā stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

58. Līdz brīdim, kad stājas spēkā Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātais nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifs vai sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifs, atkritumu apsaimniekošanas reģionālais centrs vai sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs piemēro pēdējo attiecīgā sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājam apstiprināto tarifu sadzīves atkritumu apglabāšanai atkritumu poligonā.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

59. Līdz nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifa un sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifa noteikšanai saskaņā ar šā likuma 40. panta otro daļu nodrošināms tas, ka līgums, kas pirms attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra izveides noslēgts par šā likuma 40.¹ panta pirmajā daļā minēto ārpakalpojumu, atbilst šā likuma 40.¹ panta otrajai daļai.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

60. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija līdz 2024. gada 30. jūnijam nosaka šā likuma 40. panta otrajā daļā minēto metodiku.

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

61. Pašvaldības līdz 2023. gada 31. decembrim pārskata un, ja nepieciešams, precizē saistošos noteikumus par atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši šā likuma 8. panta pirmās daļas 3. punktam."

(16.03.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.04.2023.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 27.03.2014. un 09.07.2020. likumu, kas stājas spēkā 01.08.2020.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 1975.gada 16.jūnija direktīvas 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu;

2) Padomes 1975.gada 15.jūlija direktīvas 75/442/EEK par atkritumiem;

3) Padomes 1978.gada 20.februāra direktīvas 78/176/EEK par titāna dioksīda ražošanas atkritumiem;

4) Padomes 1982.gada 3.decembra direktīvas 82/883/EEK par procedūrām tādas vides uzraudzībai un kontrolei, kuru

ietekmē titāna dioksīda ražošanas atkritumi;

5) Padomes 1983.gada 24.janvāra direktīvas 83/29/EEK, ar ko groza direktīvu 78/176/EEK par titāna dioksīda ražošanas atkritumiem;

6) Padomes 1986.gada 22.decembra direktīvas 87/101/EEK, ar ko groza direktīvu 75/439/EEK par atkritumeļļu apglabāšanu;

7) Padomes 1991.gada 18.marta direktīvas 91/156/EEK, ar ko groza direktīvu 75/442/EEK par atkritumiem;

8) Padomes 1991.gada 18.marta direktīvas 91/157/EEK par baterijām un akumulatoriem, kuros ir dažas bīstamas vielas;

9) Padomes 1991.gada 12.decembra direktīvas 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem;

10) Padomes 1991.gada 23.decembra direktīvas 91/692/EEK, ar ko standartizē un racionalizē ziņojumus par to, kā īsteno dažas direktīvas, kas attiecas uz vidi;

11) Komisijas 1993.gada 4.oktobra direktīvas 93/86/EEK, ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes direktīvu 91/157/EEK par baterijām un akumulatoriem, kuros ir dažas bīstamas vielas;

12) Padomes 1994.gada 27.jūnija direktīvas 94/31/EK, ar ko groza direktīvu 91/689/EEK par bīstamajiem atkritumiem;

13) Padomes 1996.gada 16.septembra direktīvas 96/59/EK par polihlorētu bifenilu un polihlorētu terfenilu (PCB/PCT) apglabāšanu;

14) Komisijas 1998.gada 22.decembra direktīvas 98/101/EK, ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes direktīvu 91/157/EEK par baterijām un akumulatoriem, kuros ir dažas bīstamas vielas (dokuments attiecas uz EEZ);

15) Padomes 1999.gada 26.aprīļa direktīvas 1999/31/EK par atkritumu poligoniem;

16) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000.gada 4.decembra direktīvas 2000/76/EK par atkritumu sadedzināšanu;

17) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 27.janvāra direktīvas 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA);

18) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 8.decembra direktīvas 2003/108/EK, ar ko groza direktīvu 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA);

19) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 5.aprīļa direktīvas 2006/12/EK par atkritumiem (dokuments attiecas uz EEZ);

20) Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 6.septembra direktīvas 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem un bateriju un akumulatoru atkritumiem, ar ko atceļ direktīvu 91/157/EEK;

21) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 19.novembra direktīvas 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (dokuments attiecas uz EEZ);

22) Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 23.aprīļa direktīvas 2009/31/EK par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu un grozījumiem Padomes direktīvā 85/337/EEK, Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvās 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK, 2008/1/EK un regulā (EK) Nr. 1013/2006;

23) Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 4.jūlija direktīvas 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA);

24) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija direktīvas (ES) 2018/849, ar ko groza direktīvas 2000/53/EK par nolietotiem transportlīdzekļiem, 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem;

25) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija direktīvas (ES) 2018/850, ar ko groza direktīvu 1999/31/EK par atkritumu poligoniem;

26) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija direktīvas (ES) 2018/851, ar ko groza direktīvu 2008/98 par atkritumiem.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2010.gada 28.oktobrī.

Valsts prezidents V.Zatlers

Rīgā 2010.gada 17.novembrī

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"